8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXV. Št. 229 (10.448)
TRST, četrtek, 4. oktobra 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

DRUGI DAN MEDNARODNE FINANČNE SKUPŠČINE V BEOGRADU

V OSPREDJU POSEGI ZASTOPNIKOV SFRJ, ZDA IN SAUDOVE ARABIJE

Vodja jugoslovanske delegacije Kostić za novo gospodarsko ureditev
Pandolfi o perspektivah italijanskega gospodarstva in ukrepih vlade

BEOGRAD — V govoru več kot 140 delegacijam na letni skupščini Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada, je vodja jugoslovanske delegacije Petar Kostić opozoril na besede predsednika Tita, ki je v pozdravnem govoru na tem srečanju govoril o vseh problemih, s katerimi se sooča svet in o posledicah, ki lahko zaradi tega nastanejo, če težavnega položaja držav v razvoju ne bi hitreje reševali.

V nadaljevanju je Kostić ocenil, da so razmere v svetovnem gospodarstvu lani postale še slabše, zato smo prepričani, da je vzpostavitev nove gospodarske ureditve edina smotrna pot za premostitev velikih problemov razvoja in težavnega stanja svetovnega gospodarstva.

V zvezi z akcijo «skupine 77» je Kostić pozval razvite države, kot to zahteva akcijski program, ki ga je sprejelo več kot 100 držav v razvoju, naj v okviru Mednarodnega denarnega sklada sprožijo pobude za obnovitev pogovorov na politični ravni za preobrazbo mednarodnega monetarnega sistema. Države v razvoju se namreč zavzemajo za napredek pri preobrazbi tega sistema, ki bi bil v prid tako razvitim kot državam v razvoju.

Primanjkljaji plačilnih bilanc so v porastu, vse večje število držav članic Mednarodnega denarnega sklada pa se ubada s težavami v zunanjem financiranju, zato je nujno, da sklad obstoječe olajšave prilagodi in tako omogoči, da bi bile finančne zmogljivosti te ustanove bolj izkoriščene pri odpravljanju problemov.

Upravičeno lahko ugotovimo, je dejal Kostić, da je za nami še eno uspešno leto v delu Mednarodne banke. Zdaj leži na državah članicah velika odgovornost, da čimprej prispevajo k dogovorjenemu povečanju kapitala. Kakršno koli odlaganje tega bi lahko omejilo vlogo Mednarodne banke in bi škodilo državam v razvoju, je med drugim dejal Kostić v govoru na letni skupščini Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada.

Poleg za govor uradnega zastopnika gostujoče države je največ pričakovanja vladalo za nastope predstavnikov ZDA in Saudove Arabije. Ameriški zakladni minister Miller je potrdil namen vlade ZDA, da brani mednarodno veljavo svoje valute in da se bori proti inflaciji. Na zasedanju ni pa omenil nobenega konkretnega ukrepa, ki bi ga njegova vlada v ta namen pripravljala, češ da ni skupščina Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada za to pravo mesto. V krogih strokovnjakov, ki so te dni zbrani v velikem kongresnem centru Sava v Beogradu, so se pa razširile govorice o že sklenjenih kreditnih sporazumih med ZDA in Zahodno Nemčijo za obrambo dolarja in o namenu ameriške vlade, da proda nadaljnje količine zlata, da zaustavi razvrednotenje svoje valute.

Finančni minister Saudove Arabije Abalkhall je osredotočil svoja izvajanja na vprašanja energetske krize, pri čemer je naglasil potrebo, da se države uvoznice dogovorijo o skupni strategiji omejevanja potrošnje, ker petrolej ni neizčrpna dobrina. Na včerajšnjem zasedanju je spregovoril tudi italijanski zakladni minister Pandolfi, ki je orisal ukrepe, ki jih je vlada že sprejela za premagovanje inflacijske napetosti in za premostitev petrolejske krize. Gospodarske perspektive Italije bodo po njegovem mnenju v prihodnjem letu slabše, vlada si pa prizadeva, da bi zagotovila vsaj 2,5-odstotno razvojno stopnjo ob omejitvi inflacije na 12 odstotkov. V zvezi s krizo mednarodnega monetarnega ustroja je Pandolfi, ki se je sinoči že vrnil v Rim, naglasil potrebo po čimprejšnji ustanovitvi «nadomestnega sklada», za katerega pa ostale države (zlasti ZDA in zahodne) ne kažejo posebnega navdušenja. (dd-lv)

WASHINGTON — Pentagon je predvčerajšnjim sporočil, da so potrdili admirala Hymana Rickoverja, očeta jedrske podmornice, za poveljnika ameriškega brodovja v prihodnjih dveh letih. Vest kot taka ne bi bila zanimiva, če ne bi bil admiral star kar 79 let, kar je v ameriški vojski nekaj izrednega, saj častnike upokojijo pred 63. letom starosti.

Velik odmev Titovega govora

BEOGRAD — *Govor predsednika SFRJ Josipa Broza Tita na začetku letne skupščine Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada je vzbudil veliko pozornost svetovne javnosti in sredstev obveščanja.*

Pod Naslovom «Tito zahteva nov ekonomski sporazum za tretji svet» indijski časopis «Statesman» podčrtuje zavzemanje jugoslovanskega predsednika za večjo vlogo držav v razvoju pri odločanju o mednarodnih financah. List objavlja tudi njegove besede, da so neuvrščene države pripravljene delati v smeri nove mednarodne gospodarske ureditve kot enakopravni partnerji. Tudi drugi indijski časopisi obširno pišejo o govoru predsednika Tita ter se hkrati zavzemajo za mednarodno sodelovanje na novih temeljih.

Alžirski tisk posebej opozarja na besede predsednika Tita, da države v razvoju ne dobivajo potrebnega razumevanja pri številnih razvitih državah. Pišejo tudi, da je jugoslovanski predsednik podčrtal vse večjo medsebojno odvisnost v svetu na gospodarskem področju in se zavzel za mednarodno sodelovanje na novih osnovah. «El Mudžahid» piše, da je Tito potrdil, da se je razlika v stopnji rasti med industrijsko razvitim svetom in siromašnimi deželami nevarno povečala. Nepravične mednarodne gospodarske razmere pa odpirajo vse več kriznih žarišč in povzročajo spopade, piše alžirski dnevnik.

Glasilo KP Grčije «Avgi» podčrtuje zahtevo jugoslovanskega predsednika po večji pomoči državam v razvoju in ocenjuje, da je Tito dal izredno analizo sodobnih odnosov v svetu in vzrokov kriz in poudaril, da se kolonializem, rasizem in tekma v oboroževanju ohranjajo z vsemi svojimi negativnimi posledicami, kljub obsojanju s strani svetovnega javnega mnenja. Poročila o govoru predsednika Tita sta objavila tudi atenski radio in televizija, medtem ko tamkajšnja tiskovna agencija piše, da je jugoslovanski predsednik opozoril najvidnejše finančne voditelje sveta na sedanje razmere v svetovnem gospodarstvu.

Belgijski časopisi, radio in televizija prav tako podčrtujejo pomen govora predsednika Tita. Vladni list «La Libre Belgique» piše, da je predsednik Tito pozval k vzpostavitvi nove gospodarske ureditve in neugodno ocenil rezultate dialoga Sever - Jug in opozoril na počasnost sprememb na monetarnem finančnem področju.

Jugoslovanski predsednik je zahteval v govoru na letni skupščini Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada, naj razvite države spremenijo obstoječo ureditev v mednarodnih gospodarskih odnosih in vzpostavijo novo mednarodno gospodarsko ureditev, piše londonski «Financial Times». Časopis poudarja, da jugoslovanski predsednik ni govoril samo v imenu Jugoslavije, ampak tudi v imenu drugih neuvrščenih narodov in držav v razvoju.

O govoru predsednika Tita obširno pišejo tudi sredstva javnega obveščanja v ZRN, na Poljskem, v Avstriji, Italiji, Romuniji, Španiji, ZDA in v drugih državah. (dd)

Tito v Karadjordjevu

KARADJORDJEVO — Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je včeraj dopotoval v Karadjordjevo. Prebivalci Novega Sada, Bačke Palanke in drugih krajev, skozi katere je potoval predsednik Tito, so najljubšega gosta navdušeno in prisrčno pozdravljali.

Predsednika Tita so v Karadjordjevu pričakali in pozdravili predsednik predsedstva Vojvodine Radovan Vlajković, predsednik pokrajinskega komiteja ZK Vojvodine Dušan Alimpic in drugi.

BERLINGUER NA PORTUGALSKEM

Sekretar KPI Berlinguer je na povabilo portugalske komunistične parti je prispel v Lizbono, kjer se je s sekretarjem Alvarom Cunhalom razgovarjal o aktualnih problemih, ki zanimajo obe partiji (Ansa - Upi)

ZARADI KUBANSKE «MINIKRIZE»

Ameriški tisk kritičen do predsednika Carterja

Zapravil si je ponovno izvolitev in zapečatil usodo sporazuma SALT 2

NEW YORK — Še nikoli si ni ameriški tisk tako privoščil svojega predsednika, kot včeraj v komentarjih na Carterjev govor o prisotnosti sovjetske bojne enote na Kubi. Vsi brez izjeme kritizirajo predsedniško ravnanje in ukrepe.

Za New York Times je edina pametna pobuda prišla iz Moskve in ne iz Bele hiše, ker se je «Kremelj usmilil», ko je obljubil, da ne bo ojačil svoje bojne enote. Kriza se nadaljuje, pripominja dnevnik, ki ugotavlja, da je že povzročila dve žrtvi: zaton Carterjeve politične sreče in sporazum o omejevanju strateške oborožitve SALT 2.

Podobno pišejo vsi pomembni ameriški časopisi, ki ugotavljajo, da se je predsednik osmešil pred javnostjo, ker ni predhodno preveril, kako bo vso zadevo izpeljal. Marsikateri celo dvomijo v upravičenost Carterjevih obtožb; «Daily News» celo piše, da dogodek stopnjuje pomisleke o Carterjevi sposobnosti soočanje in reševanja zunanjepolitičnih problemov. Misel o Carterjevi «nesposobnosti» ponavljajo tudi drugi časopisi, ki se zgražajo nad predsedniško lahkomiselnost. Za «Wall Street Journal» je bila Carterjeva poslanica «mučni prizor», ki daje novega orožja nasprotnikom ratifikacije sporazuma SALT 2.

Glede Carterjevih ukrepov ameriško časopisje ugotavlja, da so predvsem simboličnega značaja, ki ne spremenijo bistva: pokočega zunanjepolitičnega poraza Bele hiše. Večja vojaška in vohunska dejavnost na karibskem območju, rožljanje z orožjem v Indijskem oceanu ne more vrniti zaupanja v Carterjevo administracijo, ki je dopustila, da ji je malenkosten problem zrastel preko glave in zbežal iz rok.

Po taki kritični oceni ameriškega časopisja si je predsednik Carter v dobrši meri zapravil vse možnosti ponovne izvolitve. Kar naj bi mu vrnilo zaupanje volivcev, se je sprevrglo njemu v škodo, da mu lahko samo še čudež omogoči ponovno izvolitev.

Da bi bila mera polna, zahodne tiskovne agencije v celoti posredujejo članek, ki ga bo v današnji številki objavil sovjetski zunanjepolitični tednik «Novoje Vremja». V njem skušajo opravičevati Carterjevo ravnanje in prikazujejo vso zadevo kot rezultat nasprotovanj določenih ameriških krogov ratifikaciji sporazuma SALT 2. Po prvih negativnih reakcijah takoj po Carterjevem govoru bodo odlomki iz sovjetskega tednika pomenili pravi nepričakovani dar za vse tiste v Ameriki, ki hočejo dokočno pokopati svojega predsednika, saj bodo brez problemov lahko posredovali sovjetsko zadovoljstvo, kako je Carter rešil kubansko «minikrizo». (voc)

Mednarodni simpozij o energiji v Kanadi

TORONTO — Vprašanje energetske krize je predmet v bistvu neprekinjene vrste mednarodnih srečanj in razprav na vseh ravneh. V glavnem mestu kanadske pokrajine Ontario je bila včeraj mednarodna konferenca na temo «Varčevanje z energijo v industriji — dosežki in možnosti», ki jo je priredilo pristojno kanadsko ministrstvo s sodelovanjem vlad Velike Britanije, Japonske in Španije. Zasedanja so se udeležili zastopniki političnih, industrijskih, znanstvenih in strokovnih krogov držav, ki so članice Mednarodne agencije za energijo (AIE).

Glavne misli, ki so izšle iz poročil in razprave je mogoče strniti v nekaj bistvenih ugotovitev: do konca devetdesetih let bo vsekakor petroleja premalo za zadovoljevanje svetovnih energetskih potreb. Zato je treba pospešiti razvoj alternativnih virov energije, varčevati z energijo je pa treba začeti takoj. Če bi se za to zavzeli zares, bi mogli že sedaj prihraniti okrog 20 odstotkov energije, ki se porabi na svetu, pred koncem stoletja bi pa lahko prihranili vsaj 40 odstotkov energetskih sredstev.

Zbrani politiki in strokovnjaki so tudi poudarili, da samo podražitve petroleja ne bodo pripomogle k pomembnejšemu omejevanju porabe in so ponovili zahtevo, ki prihaja z vseh podobnih simpozijev, naj se vse države, zlasti industrializirane, povežejo in usklajujejo napore za premostitev energetske krize.

Strauss obsojen zaradi obrekovanja

BONN — Organizacijski sekretar zahodnonemške socialdemokratske stranke Egon Bahr je dobil tožbo proti vodji bavarskega krila krščanske demokracije in kandidatu za kanclerja Franzu Josefu Straussu, ki bo moral plačati sodne stroške v višini 50 tisoč mark (približno 22 milijonov lir). Sodišče je namreč prepovedalo Straussu in mu zagrozilo z zelo slano globo v primeru, da bi še izjavil, da «Bahr organizira nerede, ki jih navdihuje socialdemokratska stranka». To je namreč izjavil, potem ko so ga demonstranti v Koelnu in v Essnu 14. septembra obmetali z gnilimi jajci.

Bahr ga je takrat tožil in nato zavrnil vse poskuse sodišča, da bi zadevo poravnali po prijateljski poti, ne da bi prišlo do sodne obravnave. Bahr je bil prisoten, ko je sodnik prebral razsodbo, Straussa pa je zastopal tajnik njegove stranke.

TURIN — Danes se bo v piemontskem glavnem mestu začel proces proti nekaterim pripadnikom terористične skupine «Azione rivoluzionaria», ki so obtoženi cele vrste zločinskih dejanj in med drugim tudi za atentat na novinarja «Unità» Nina Ferrera.

GOSPODARSKA KRIZA ZAHTEVA ODLOČNO POLITIKO RAZVOJA POMORSKIH DEJAVNOSTI

POSLANCI IZGLASOVALI ENOTNO RESOLUCIJO O LADJEDELNIŠTVU

Prvi podpisnik je tržaški poslanec Antonino Cuffaro - Zanimiv poseg ministra za državne udeležbe Lombardinija

RIM — Po posegu ministra za državne udeležbe Lombardinija in po živahni razpravi, ki je sledila, je včeraj poslanska zbornica soglasno izglasovala resolucijo za razvoj ladjedelništva, ki so jo skupno predstavili socialisti in komunisti in katere prvi podpisnik je tržaški poslanec Antonino Cuffaro. Resolucija, ki jo je podpri tudi sam minister Lombardini, predstavlja gotovo zelo važen doprinos, ki obvezuje vlado, da pred 30. novembrom, upoštevajoč smernice, ki so izšle iz dvodnevne parlamentarne razprave, izdela splošen načrt za izhod iz krize, v kateri se že več let nahaja to področje, ki je bilo nekoč eden izmed nosilcev italijanskega gospodarstva. Sedaj je treba pričakovati, da bodo tej obvezi sledili konkretni posegi na vseh tistih področjih, ki so posredno ali neposredno vezani z ladjedelništvom, začenši s korenito preosnovo državnega ladjevlja. Načrt pa bo uresničen in konkretno uveljavljen le ob podpori sindikalnega gibanja in krajevnih uprav, predvsem pa dežel, ki hočejo biti upravičeno soudeležene pri gospodarskem razvoju lastnega področja.

Kot znano so v torek poleg socialistov in komunistov, predstavili svojo resolucijo tudi demokristjani, ki pa so po dogovoru načelnikov skupin pristali na enotno stališče, kar dokazuje, da v sedanjem trenutku obstaja enotna politična volja, da se čimprej rešijo ta vprašanja.

Kot smo že omenili, je imel osrednji poseg na včerajšnjem zasedanju poslanske zbornice minister za državne udeležbe Lombardini, ki je povezal krizo ladjedelništva v Italiji s splošno energetsko krizo, ki negativno pogojuje pomorski promet v svetu. Tej področni krizi prispeva tudi velika tehnološka nepripravljenost italijanskih pristanišč in ladjedelnic, saj so cene za nekatere ladjedelniške usluge v Koreji in na Japonskem kar za polovico manjše kot v Italiji. «Kriza je precej huda, a s skupnimi napori vseh pristojnih organov lahko upamo na boljšo bodočnost tudi na področju razvoja ladjedelništva,» je nadaljeval Lombardini, ki je nato orisal nekatere posamezne pobude in med temi tudi načrt za zgradnjo 18 novih modernih trajektov za nekatere velike brodarske družbe, med katerimi je tudi Tržaški Lloyd.

Lombardinijevemu posegu so sledile glasovalne izjave predstavnikov strank, ki so v bistvu izrazili zadovoljstvo nad ministrovimi predlogi ter za enotno resolucijo, kateri so nasprotovali le radikalci in predstavniki PDUP. Za socialistično skupino je dal glasovalno izjavo Caldoro, za komuniste pa prvi podpisnik resolucije Cuffaro, ki je ponovno poudaril važno dejstvo, da politične sile enotno delujejo in si prizadevajo za rešitev vprašanja ladjedelništva. (st)

Mimo študijskega zasedanja pa se bodo za kulisami odvijale priprave te struje na kongres KD, ki bo konec januarja.

David Rockefeller se mudi v Italiji

RIM — Finančni mogotec David Rockefeller, predsednik Chase Manhattan Bank, ki se je v Beogradu udeležil mednarodnega srečanja denarnega sklada, se od včeraj mudi na dvodnevnem obisku v Italiji. Včeraj sta ga sprejela na Kvirinalu najprej predsednik republike Pertini, nato pa v palači Chigi še predsednik vlade Cossiga.

Danes se bo Rockefeller srečal še s predsednikom družbe IRI Settejem, nato se bo sestal z msgr. Capriom v Vatikanu in z drugimi predstavniki ekonomskega življenja.

O namenu obiska v Italiji je Rockefeller v intervjuju za revijo «Il Mondo» izjavil, da so glede ameriškega denarnega posojila v Italiji trenutno težave, ki jih povzročajo ameriške bančne oblasti.

Važna mednarodna vloga tržaškega pristanišča

Zanetti: Osimski sporazum odpira nove in konkretne možnosti za razvoj tržaškega pristanišča

RIM — «Trst - pristanišče za Evropo», to je bilo spodbudno geslo včerajšnje tiskovne konference predsednika avtonomne pristaniške ustanove Micheleja Zanettija na sedežu državnega centra za gospodarsko dokumentacijo v Rimu, ki je orisal številnim prisotnim novinarjem mednarodno vlogo tržaškega pristanišča. Zelo ugodna zemljepisna lega našega mesta je bila namreč v preteklosti vse preveč zanemarjena na račun političnih iger in zunanjih pritiskov, ki so negativno vplivali na logičen razvoj pristaniških in drugih gospodarskih dejavnosti v Trstu in okolici.

Zanetti je na tiskovni konferenci dal poseben poudarek nekaterim pobudam in strukturam, kot je kontejnerski terminal, ki ga bodo v kratkem razširili in ki bo že utrdil vlogo tržaškega pristanišča v svetovni trgovinski izmenjavi. Znano je, da je Trst danes na prvem mestu med italijanskimi pristanišči, kar zadeva mednarodni promet s skupno 400 milijardami dohodkov v žlahtni valuti. Obstajajo pa še konkretne možnosti, da bi se z ustreznimi mednarodnimi sporazumi in s tesnejšim sodelovanjem z Evropsko gospodarsko skupnostjo, ta promet še povečal predvsem z državami tako imenovanega donavskega območja ter z Bližnjim vzhodom. V ta namen je predsednik tržaške pristaniške ustanove omenil kot zgled osimski sporazum med Italijo in Jugoslavijo, ki med drugim odpira nove in konkretne možnosti tudi za razvoj pristanišča v Trstu.

Po 260 letih odpiranja v svet in s perspektivo novih prometnih zvez tudi z najbolj oddaljenimi deželami torej lahko tržaško pristanišče tudi v kriznem obdobju upa na boljši in smotrnejši razvoj. Na poti tega napredka, ki je tesno vezan s splošno rastjo drugih gospodarskih panog na našem področju, obsajajo še ovire predvsem zaradi zaprtosti nekaterih točno določenih krogov, ki nočejo priznati Trstu mednarodne vloge, ki mu pripada. Potrebna je torej močna politična volja vlade in drugih pristojnih organov, da na podlagi starih in novih obveznosti dejavnost tržaškega pristanišča ponovno zaživi v luči novih meddržavnih odnosov. (st)

PRED DANAŠNJO RAZPRAVO V SENATU

Vlada misli odložiti stanovanjske izgone

Velikim občinam naj bi dodelili 400 milijard lir za nakup stanovanj za takojšnje potrebe

RIM — Nadvse resno vprašanje stanovanjskih izgonov in pomanjkanja ljudskih stanovanj je bila osrednja tema v razpravi na včerajšnji seji ministrskega sveta, ki ji je predsedoval predsednik vlade Cossiga. Po poročilih ministra Morlina glede okrog 30.000 izgonov, ki so jih že odredila sodišča in Andreatte ter Nicolazzija o politiki ljudskih gradenj, so izdali uradno sporočilo, v katerem daje vlada le vedeti, da bo odločila o potrebnih ukrepih po današnji razpravi o tem vprašanju v senatu.

Kljub rezerviranosti teh izjav je bilo mogoče izvedeti, da namerava vlada odložiti izvajanje sodnih izgonov, razen v občinah z manj kot 5000 prebivalci, ko prizadeti ne plačujejo stanarin ali ko imajo več kot 8 ali 10 milijonov letnega dohodka. Velikim občinam, kjer je vprašanje izgonov najbolj pereče, naj bi dodelili 400 milijard lir za nakup 8 do 70 tisoč stanovanj za namestitev žrtev izgonov. Nadaljnjih 1.000 milijard pa naj bi vložili za načrt ljudskih gradenj

Glede rokov in številk pričakuje torej manjšinska vlada napotil od senatne razprave, oziroma od političnih sil. Prve reakcije na govorice o namenih vlade so že prišle od KPI, ki jih ocenjuje — v izjavi odgovornega za stanovanjska vprašanja Libertinija — kot nezadostne, protislovne in v nekaterih delih celo nevarne. Pričakovati je zato živahno in razburljivo razpravo na zasedanju senata.

Sindikat stanovanjskih upravičencev SUNIA je o tem resnem vprašanju priredil včeraj tiskovno konferenco, med katero je zahteval od vlade naslednje ukrepe: posebna pooblastila občinam za dodeljevanje nezasedenih stanovanj prizadetim po izgonih, revizijo zakona o pravičnih stanarinah glede pogojev za izgon in usklajevanje vseh ukrepov, ki zadevajo stanovanjsko politiko. V podporo teh zahtev bo SUNIA priredil 20. t.m. v Milanu in Rimu dve vsedržavni manifestaciji. (lv)

BRUSELJ — Komisija EGS je včeraj odobrila pomoč krajem v Umbriji, ki jih je prizadel nedavni potres, v znesku enega milijona evropskih denarnih enot, kar je približno 1.130 milijonov lir.

Danes zasedanje struje «Forze nuove»

SAINT VINCENT — Danes popoldne se v valdostanskem turističnem središču začno zasedanje Donat Cattinove struje Forze nuove. Na zasedanju bo govor o pripravah na bližnji kongres KD, čeprav je formalno srečanje namenjeno «politiki in družbi v 80. letih». Predvideni so posegi ministrov Andreatte in Scottija ter sindikalistov Benvenuta, Trentina in Marinija, govorili pa bodo tudi številni predstavniki drugih strank.

Papež na stadionu «Yankee»

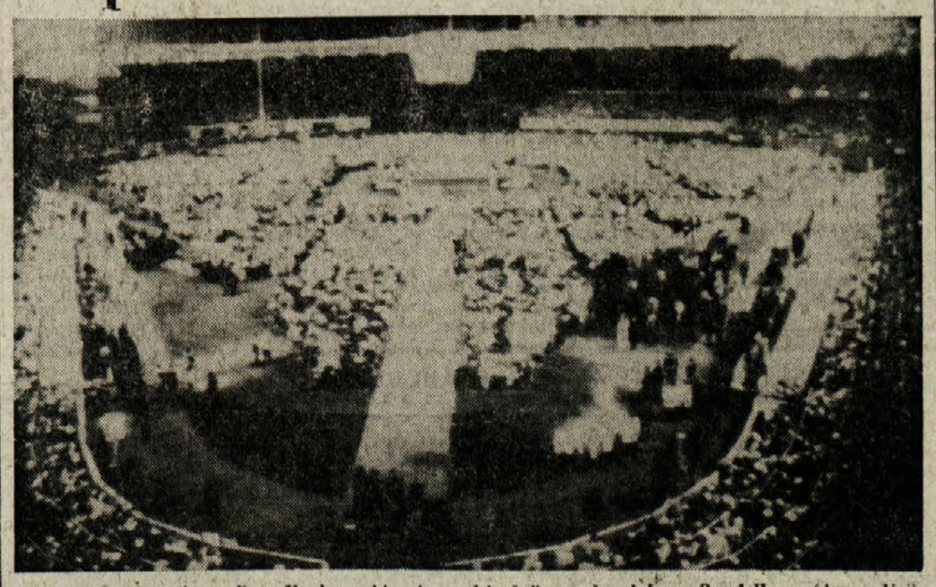

Pogled na newyorški stadion «Yankee», kjer je predsinočnjim maševal Janez Pavel II. (Ansa Upi)

KOT LINDBERGH, MACARTHUR IN ŠE MALOKDO

Janez Pavel II. v triumfu po Broadwayu

NEW YORK — *Triumfalen pohod papeža Janeza Pavla II. po Boadwayu tudi v ZDA ni nekaj vsakdanjega. V zgodovini so ga doživeli le malokateri predsedniki te države in poleg njih nekatere izredne osebnosti kot na primer Charles Lindbergh, ko je prvič preletel ocean, general MacArthur po koncu druge svetovne vojne, kozmonavti, ki so prvi stopili na luno. V New Yorku je zmagoslavni pohod po tej široki in dolgi ulici, pod pravim dežjem raznobarvnih letakov, pisanih trakov in vsega, kar sodi zraven, manifestacija, ki je namenjena ljudem, ki jih «amerikansko» javno mnenje ocenjuje za izredne. Eden izmed teh je Janez Pavel II.*

Nesmiselno bi bilo, če bi kdo pričakoval, da bo papežev obisk v ZDA drugačen. Ta velika država sprejme in prenese marsikaj, vendar vse s svojim «amerikanskim» klišejem. Temu klišeju se je prilagodil tudi Janez Pavel II.: mašuje ob spremljavi kitar, potuje v odprtem belem fordu, pred katerim maršira godba v živordečih uniformah in igra koračnice, smeje se, pozdravlja. Pridiga v angleščini in v španščini, ki je materin jezik polovice newyorškega prebivalstva, na Shea stadiumu poziva črnce, priseljence iz latinskoameriških držav, reveže, emarginirance, naj «razbijejo obroč» belega kolonializma, ki jim odreka šole in zaposlitev, naj odpravijo predsodke in naj prebijejo obup, ki vklenjuje vse tiste, ki so brez hrane in brez dela; na stopnišču cerkve sv. Patricka, kjer so verniki drugačni, bogatejši, belci — kajti v tej svetovni metropoli je prostora za vse, vendar so kategorije strogo ločene in je geslo «svoji k svojim» vedno na dnevnem redu — pa pravi «V vas vidim ves New York». Tu ni govora o revščini, ampak le o vrednotah, o morali, ki je v tem velemestu tako primanjkuje. Tople besede so namenjene tudi ostalim. «Šalom šalom» je pozdrav židovski skupnosti, v Harlemu pa je bil poseben blagoslov namenjen «ameriški črnski skupnosti».

Vendar pa to ne sme čuditi. Janez Pavel II. ni naredil za ameriške pojme nič nenavadnega. Obnašal se je le kot Američan; prav s tem se je priljubil ameriški javnosti. Kajti, če je bil uspeh v Bostonu pričakovan (tam je katoliška skupnost zelo močna) tega ni mogoče trditi o New Yorku, mestu, ki je preveč navezan na življenje iz dneva v dan, kjer je borba za zaslužek edini smisel življenja milijonov ljudi in kjer je katoliška skupnost številčno šibkejša kot v mnogih drugih mestih. Dejstvo, da je papež Wojtyla vžgal prebivalstvo New Yorka priča o njegovi izredni osebnosti, o naraščanju njegove priljubljenosti v svetu, tudi med ljudmi, ki niso katoličani ali ki še pred letom dni za Cerkev in za papeža niso kazali nobenega zanimanja. (bbr)

MED VČERAJŠNJO STAVKO OSEBJA JAVNOPREVOZNIH PODJETIJ

Sindikati odločno zahtevali razčiščenje v podjetju ACT

Prizor z včerajšnjega sestanka za izhod iz krize, ki tare medobcinski konzorcij ACT

Včeraj so v vsej državi stavkali uslužbenci podjetij, ki skrbijo za javne prevoze. Ljudje se torej niso mogli voziti z avtobusi, trolejbusi in tramvaji: morali so pešačiti, sesti v avtomobil ali pa še kar drago plačati taksista. Pojavila se je tudi slaba kri, v splošnem pa ni bilo hudega. Tudi zato ne, ker je prebivalstvo po večini razumelo, čemu ta protest. Zato, ker vodstva omenjenih podjetij zavlačujejo obnovitev delovne pogodbe nameščencem. Zadevna pogajanja pa je po sodbi sindikatov iz vrst enotne zveze CGIL - CISL - UIL mogoče pospešiti samo na drastičen način, čeprav taka poteza lahko spravi poprečnega občana v zagato.

Stavkali so seveda tudi uslužbenci tukajšnjega medobčinskega podjetja ACT, tako da avtobusi niso vozili od 10. do 14. ure. Njihov protest pa je imel še drugačno osnovo: enkrat za vselej učinkovito preurediti krajevno avtobusno službo, ki močno šepa, ir. to med drugim zaradi pomanjkanja politične volje v določenih krogih, da se to vprašanje demokratično reši, torej v korist vse družbene skupnosti na Tržaškem. Nekateri bi radi, kot znano, spodkopali temelje zdajšnji konzorcialni obliki podjetja ACT, sindikati pa se jim upravičeno in utemeljeno postavljajo po robu in potrjujejo veljavnost tega konzorcialnega ustroja. Poleg tega zahtevajo korenito preosnovo sedanje zaposlitvene politike v podjetju, kakor tudi smotrnejšo porazdelitev (in seveda okrepitev) avtobusnih prog ter nazadnje prilagoditev prevoznih tarif dejanskim zmožnostim uporabnikov javnoprevozne službe; vozovnicam in abonmajskim izkaznicam so bile cene, kot znano, povišane brez resne utemeljitve.

Gornje zahteve so sindikalni predstavniki ponovno odločno postavili med včerajšnjim sestankom na sedežu ACT v Ul. D'Alviano. Federacijo CGIL - CISL - UIL so zastopali Gialuz, Gosdan in Corsi, podjetje glavni tajnik zadružne skupščine Cimarosti s poverjenim ravnateljem Morteanijem in njegovim pomočnikom, tržaško občinsko upravo odbornik za javne industrijske storitve De Rota (tudi kot uradni glasnik Liste za Trst), krščanskodemokratsko stranko tajnik Nodari z Orlandom, komuniste pokrajinski tajnik partije Rossetti s članom tajništva Gerijem, socialistično stranko dolinski podžupan Pečenik in socialne demokrate svetovalski starešina v konzorciju Lanza, ki je sestanek tudi vodil.

Vzdušje je bilo kajpak razgreto, saj sindikalna trojica, ki jo je spremljalo zastopništvo ustreznih kategorijskih organizacij, ni mogla molčati, ko je odbornik De Rota na primer hvalil dosedanje zadržanje tržaške občine. Med drugim je zatrjeval, da je ta občina edina poravnala svoj denarni dolg do konzorcija ACT, medtem ko naj bi bile druge občinske uprave v tem smislu v zamudi. Tu velja seveda pripomniti, da je nad 90 odstotkov storitev tega podjetja namenjenih v korist prav tržaške občine.

Kritični sta bili tudi zastopstvi KPI in PSI. Rossetti je izrecno zahteval, naj se vse politične skupine enkrat za vselej jasno izrečejo o tem, kakšno javnoprevozno službo si pravzaprav zamišljajo in želijo, oziroma, če jim zdajšnja konzorcialna oblika je ali ni po godu — očiten namig na LpT, ki svojega stališča uradno še ni posredovala, ki pa se je preko lastnega glasila «Voce libera» že pred časom večkrat postavila po robu konzorcijskemu vodenju podjetja. Pokrajinski tajnik KPI je hkrati potrdil nujnost enotnega vodenja ACT. Pečenik pa je Listo za Trst neposredno pozval, naj pove, kako misli. Krščanski demokrat Orlando je nazadnje vedel povedati, da njegovi somišljeniki nimajo prav nobene krivde za nastali položaj, češ da so vselej (in tudi bodo) podpirali konzorcij.

Potem ko so sindikalisti še enkrat zahtevali od političnih predstavnikov, da odvržejo strankarske predsodke ter interese in naglasili, da je za nadaljnje upravljanje podjetja nujno smotrno in jasno programiranje, so se udeleženci sestanka domenili takole: prihodnji petek, 5. oktobra, ob 18. uri se vnovič snidejo načelniki političnih skupin; v ponedeljek, 8. oktobra bo spet srečanje med sindikalisti in političnimi zastopniki, 12. oktobra pa bo skupščina vseh uslužbencev ACT, ki bodo preverili rezultate dotedanjih pogajanj.

Da bo volk sit in koza cela

Rajonski svet za Sv. Jakob prireja s sodelovanjem raznih organizacij in ustanov, veliko otroško manifestacijo da bi poudaril pomen mednarodnega leta otrok. Razširjena šolska komisija rajonskega sveta je že dalj časa na delu, saj je organizacija takega praznika, ki želi vključiti vse otroke in šole v četrti, zraven pa še nuditi prebivalcem priložnost za sodelovanje in splošno veselje, zelo zahtevna. To praznično vzdušje in delo je imelo tudi namen, da se v naši stvarnosti konkretno utrdijo vrednote spoštovanja in sožitja, ki jih mednarodno leto otrok hoče posredovati. Zato so svetovalci KPI in PSI predlagali dvojezične lepake, lepake in manjše lepake, ki bi jih trgovci nalepili v izložbe. Prav tu pa je jedro ostre razprave, ki se je razvijala med sinočnjo sejo šolske komisije na rajonskem svetu, na kateri so bili prisotni tudi slovenski starši in učitelji otrok, ki obiskujejo šolo pri Sv. Jakobu. Predstavniku Liste za Trst je namreč malo mar leto otrok in njihova enakopravnost, ne glede na jezik, na kulturo, na barvo kože itd. Namesto dvojezičnih lepakov je predlagal uporabo megafona, slovenske lepake pa naj bi tiskali sorazmerno s številčno prisotnostjo Slovencev na tem področju. Demokratične stranke in slovenski predstavniki so ostro zavrnili ta predlog in zahtevali od demokristjanskega predstavnika Aquilanteja, naj izrazi svoje stališče. Slednji se je z izgovorom, češ da ni slišal mnenja vseh svojih strankinih kolegov, izognil vsaki odgovornosti. Kot vršilec dolžnosti predsednika, ki je bil odsoten, je pilatovsko odločil, da bodo ločeno tiskani slovenski in italijanski lepaki, letaki pa dvojezični. Da se ne bi zameril (sic!) trgovcem, pa manjših lepakov ne bo. In tako je po njegovem mnenju volk sit in koza cela.

JUTRI V MARIBORU

IX. meddeželno letalsko srečanje s sodelovanjem F-JK

V Mariboru bo jutri IX. meddeželno letalsko srečanje, ki ga organizirata trgovinska zbornica Slovenije in vodstvo mariborskega letališča s sodelovanjem trgovinskih zbornic iz naše dežele. Srečanje, ki bo tokrat prvič v Sloveniji, potem ko so ga priredili v F-JK, na Štajerskem, na Koroškem, na Reki in Dunaju dokazuje vedno večje letalskimi zvezami tretje kategorizanimanje za programe v zvezi z rije.

Srečanja se bo v imenu naše dežele udeležil odbornik za prevoze Cociani, Zvezo trgovinskih zbornic F-JK pa bo zastopal njen predsednik Lupieri. Osrednja tema se nanaša na «Izvajanje meddeželnih letalskih zvez». O tem vprašanju bodo govorili zastopniki italijanske, jugoslovanske in avstrijske delegacije. Srečanja se bodo nadalje udeležili politični predstavniki, ter predstavniki trgovinskih zbornic in letališki izvedenci iz F-JK, Hrvaške, Slovenije, Štajerske in Koroške.

V ponedeljek seja pokrajinskega sveta

Pokrajinski svet se sestane na prvi seji 5. rednega zasedanja v ponedeljek, 8. oktobra. Seja bo ob 18.30 na sedežu na Trgu Vittorio Veneto.

DVA DNI PO POŽIGU KNJIGARNE CLUET IN NAPADIH NA DEMOKRATIČNE MLADINCE

Odločen odgovor tržaških študentov na fašistični atentat

Danes javna skupščina na univerzi za enotno obsodbo nasilja

Množična akcija razdeljevanja letakov pred šolami in po mestu za pravilno informiranje prebivalstva o atentatu in poskusu ustvarjanja vzdušja napetosti - Slovenski srednješolci in študenti se bodo udeležili zborovanja - Še naprej številne solidarnostne izjave in obsodbe podlega dejanja

Študenti tržaške univerze, ki prebivajo v času študija v študentskih domovih, so že po 24 urah odločno odgovorili na fašistični zažigalni atentat na knjigarno CLUET, ki bi se lahko sprevrgel v pravi pokol s človeškimi žrtvami, in na napade fašističnih pretepačev na več demokratičnih študentov v središču mesta. Kot so se domenili prejšnji večer na skupščini, so izvedli po mestu široko akcijo razdeljevanja letakov, za danes ob 10. uri pa so sklicali javno zborovanje na univerzi, ki naj bi v znak protesta za en dan ohromila življenje na visokošolski ustanovi.

Študenti so se odločili za tako množično razdeljevanje letakov predvsem, da bi obvestili prebivalstvo o atentatu, katerega očitni namen je bil ustvariti in še potencirati vzdušje napetosti in tesnobe v mestu, ter da bi na ta način zapolnili vrzeli v poročanju o atentatu s strani nekaterih sredstev javnega obveščanja. Da ne bi spet postali tarča škvadrističnih pretepačev (kot se je to pripetilo prejšnjega dne), se je udeležilo razdeljevanja nad 70 študentov. Letake so razdeljevali zjutraj pred srednjimi šolami — pred slovenskimi srednjimi šolami so razdeljevali dvojezične letake slovenski študenti — in dopoldne v središču mesta, na Trgu Goldoni pa so začeli zbirati prostovoljne prispevke za CLUET, da bi si knjižna zadruga čimprej opomogla.

V letaku študentje opozarjajo na zločinski značaj te in podobnih fašističnih akcij. «Gre za poskus», piše v letaku, «da bi zopet zavladalo nasilje in ustrahovalne provokacije, ki služijo političnim manevrom desnice in nacionalističnih ter šovinističnih tržaških sil.» Prav zaradi tega študentje pozivajo vse dijake in prebivalstvo, «naj masovno odgovorijo na fašistične zločine in politično vzdušje, ki ga hoče ustvariti Cecovinijev občinski odbor.»

Tak množični demokratični odgovor na naraščanje fašistične nestrpnosti bi morala biti prav današnja javna skupščina na univerzi, na katero študentje vabijo vse delavce na univerzi, družbenopolitične sile, dijake, delavce in vse, ki se hočejo zoperstaviti fašistični ofenzivi. Prav od tu, z univerze, ki je bila tarča atentatorjev, bi moral izzveneti odločen in jasen protest vsega demokratičnega Trsta.

Atentat na knjigarno CLUET je imel tudi med slovensko študirajočo mladino velik odmev ter izzval val ogorčenja. Predstavniki slovenskih višjih srednjih šol so se prav zato včeraj sestali na skupnem sestanku ter odločili, da se bodo tudi slovenski dijaki (skupno z italijanskimi) udeležili danes javnega zborovanja na univerzi ter s svojo prisotnostjo izkazali pripravljenost na antifašistično budnost. Slovenski dijaki se bodo zbrali ob 8.30 pred Ljudskim vrtom v začetku Ul. Giulia, od koder se bodo napotili na univerzo.

Svoje ogorčenje nad atentatom in poznejšima pretepoma je izrazil v komunikeju tudi Mladinski odbor pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi. «Namen mračnjaških in nazadnjaških krogov» — ubotavlja MO SKGZ — «je ustvariti vzdušje nove napetosti, ki naj ovira demokratični razvoj mesta ter mirno sožitje med obema narodnostnima skupnostima, ki v njem živita. Ne gre prezreti namreč dejstva, da so nazadnjaške sile izbrale za nov izbruh nasilja prav trenutek, ko doživlja naše mesto močno gospodarsko, politično in upravno krizo.» «Naloga mladih je, da odločno odgovorijo izzivalnemu podvigu ter mobilizirajo vso demokratično javnost proti fašističnemu nasilju.» Ob koncu komunikeja MO SKGZ poziva vse slovenske študente, da se polnoštevilno udeležijo današnjega zborovanja na univerzi.

Medtem prejemajo člani zadruge CLUET še vedno številne solidarnostne izjave. Predsednik deželnega sveta Mario Colli je poslal zadrugi in rektorju univerze svoje izraze solidarnosti že na dan atentata, včeraj pa si je ogledal kraj atentata ter se srečal s predstavniki knjižne zadruge, katerim je izročil tudi svoj lastni prispevek za obnovo prostorov.

Predsednik tržaške pokrajine Lucio Ghersi je poslal zadrugi brzojavko, v kateri obsoja vandalsko dejanje. Atentat predstavlja napad na svobodo informiranja in na svobodna kulturna združenja, ki so nenadomestljiv člen demokratičnega življenja v državi.

Prav tako je izrazila svojo solidarnost enotna sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL. Sindikati odločno zahtevajo, naj policijski organi in sodstvo v kali zatrejo teroristične napade in vsak poskus nasilja. Obenem je sindikalna federacija prispevala 150.000 lir za popravilo uničenih prostorov.

Svojo solidarnost zadrugi CLUET in ogorčenje nad atentatom sta izrazila v skupnem komunikeju tudi Kulturno, športno in rekreativno združenje - ARCI in Zveza žensk Italije - UDI. «Nedopustno je» — piše med drugim v komunikeju — «da neprenehoma kalijo demokratično življenje v našem mestu nasilna dejanja in da ostajajo odgovorni vedno nekaznovani.» (šč)

Sen. Gerbec o zaprtju uradov ENEL v Nabrežini

Sen. Jelka Gerbec je naslovila na ministra za industrijo in za delo poslansko vprašanje v zvezi z zaprtjem upravnih uradov ENEL v Nabrežini, kar je sprožilo med krajevnim prebivalstvom — kot je poudarjeno v vprašanju — znatno negodovanje med krajevnim prebivalstvom, ki je sedaj prisiljeno, da se posluži uradov, ki so oddaljeni od 30 do 40 kilometrov. Sen. Gerbčeva spraašuje pristojna ministra, čeva so vzroki te neumestne odločitve in kaj nameravata storiti, da se v Nabrežini obnovi ta pomembna javnokoristna služba.

* * *

Senatorka KPI Jelka Gerbec je ministru za šolstvo predočila potrebo, da se reši problem sedeža slovenskih in italijanskih otroških vrtcev ter da se ustanovi šolski center za slovensko osnovno šolo v miljski občini. Zahtevala je tudi, da ministrstvo izda čimprej dovoljenje za poimenovanje slovenske šole po 1. maju 1945, šole na Proseku pa po Ivanu Regentu. Minister je senatorki zagotovil, da se bodo s predloženimi problemi ukvarjali odgovorni ministrski uradi v bližnji prihodnosti.

Od ministra za delo pa je Jelka Gerbec zahtevala pojasnila glede zadržanja odbornika tržaške občine, ki je občinsko uslužbenko Eddo Stefani pozval, naj preneha sodelovati pri neki krajevni reviji. V interpelaciji senatorka poudarja, da tako ravnanje pomeni kršitev demokratičnih svobožčin državljanov in zahteva od ministra, da s primernimi posegi prepreči, da bi tržaška občinska uprava sprejela odločitve, ki so v nasprotju z ustavnimi načeli.

Dva dni po padcu se je zatekla v bolnico

Priletna ženska, 79-letna Bianca Senizza por. Paladin iz Jerčljevega trga 7, se je dva dni po padcu med izstopanjem iz ustavljenega avtobusa proge štev. 20 zatekla v bolnico zaradi bolečin, ki jih je čutila v nogi. Po bežnem pregledu so zdravniki ugotovili, da si je ženska pri padcu po vsej verjetnosti zlomila stegnenico desne noge ter so jo sprejeli na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v dveh mesecih.

KOT NAPOVEDUJEJO IZVEDENCI PRI ACEGA

Oskrba z vodo bi se morala že danes bistveno izboljšati

Onesnaženje Timave stalno upada - Nekaj težav še na področju, ki ga oskrbuje openski vodovod - Voda včeraj zalila številna stanovanja

Kljub hudemu pomanjkanju vode v mestu in okolici, je včeraj v jutranjih urah številna stanovanja in kletne prostore zalila prav — voda. Mnogi so namreč pustili kar odprte pipe, ko so videli, da je iz njih pricurljalo le nekaj kapelj, ter lahkomiselno odšli z doma. Kaj se je zgodilo, ko so pozneje obnovili dobavo, si ni težko predstavljati. Najhuje je bilo v Ul. Diaz, kjer je zaradi odprte pipe v kopalnici voda zalila kar tri stanovanja. Vdrla bi verjetno še v druga, ko ne bi posegli gasilci, ki so morali priskočiti na pomoč še v številnih drugih poslopjih.

Kako bo z dobavo vode danes? Kot nam je sinoči povedal ing. Devescovi, ki pri občinskem podjetju odgovarja za ta sektor, so analize pokrajinskega laboratorija pokazale, da stopnja onesnaženosti Timave upada. Zato računajo, da bo danes oskrba boljša in da bo trajala več časa, zajela naj bi tudi višja nadstropja in mestne predele, ki so bili včeraj brez vode. Menijo pa, da bodo še vedno težave na področju Kolonje, v zgornjih predelih Ul. Commerciale ter na Opčinah, katere oskrbuje openski vodovod. Če ne bo šlo drugače, nameravajo tja poslati nekaj cistern.

Težave so se začele že v ponedeljek, ko so sanitarne oblasti ugotovile, da je Timava onesnažena. ACEGA si je skušal pomagati z obilnejšim kloriranjem. Položaj pa se ni izboljšal, nasprotno. Zato so morali v torek popoldne in ponoči ukiniti dobavo, da so lahko obnovili potrebne zaloge v zbiralnikih. Podoben ukrep so sprejeli tudi včeraj popoldne ter ukinili dobavo vse do danes zjutraj. Zapora pa ni bila celotna, in to iz čisto tehničnih razlogov, ker morajo v omrežju ohraniti določen pritisk. Zato se je zgodilo, da nekateri sploh niso občutili sedanjih novšečnosti, kot na primer pri Domju.

V sredo popoldne pa se je položaj pri izvirih Timave začel počasi boljšati. Zato je včeraj zjutraj iz pip pritekla tudi voda iz teh izvirov, seveda primerno očiščena. Sedanje težave niso nikakršna novost za Trst in so se pokazale vsakokrat, ko je po dolgotrajni suši sledilo nekaj močnih nalivov. Narasla voda namreč odnaša s sabo vse organske snovi, ki se zbirajo ob bregovih in tolmunih ter votlinah zlasti na področju Ilirske Bistrice, kjer je zelo razvita kemijska industrija. Naše mesto pa oskrbujejo izviri Sardosa in Timave. Prvi dajejo poprečno okrog 150 tisoč kubičnih metrov vode na dan. Ko je vodostaj visok, zmorejo tudi 200 tisoč kubičnih metrov in tako skoraj v celoti pokrivajo porabo. Sedaj pa kritjejo le tri četrtine in tako je nenadoma zmanjkalo okrog 50 - 60 tisoč kubičnih metrov, kolikor jo zagotavlja Timava. Pri tem pa so se nekateri začudeno spraševali, kako je mogoče, da smo ostali docela brez vode, ko pa je preskrba upadla komaj za 25 odstotkov. Kot je dejal ing. Devescovi je razlaga zelo enostavna: tržaški industrijski obrati porabijo okrog 50 odstotkov vode in ker ne morejo zaradi varnostnih ter gospodarskih razlogov (proizvodnja bi utrpela preveliko škodo) ostati brez nje, so raje omejili dobavo v gospodinjstvih.

Toda črpanje vode iz izvirov Timave in Sardosa ni vedno enakomerno. V poletnih mesecih se celo dogaja, da je načrpajo več iz Timave. V jeseni pa, ko je vode v Sardošu dovolj, krijejo ti izviri tudi v celoti vse potrebe našega mesta. Tokrat pa je do onesnaženja Timave prišlo ravno v času, ko je vodostaj v Sardosu nizek in odtod tudi sedanje omejitve. (db)

Na vabilo predsednika Collija

Delegacija sabora SR Hrvatske obišče našo deželo

Na vabilo predsednika deželnega sveta Maria Collija bo 15. oktobra prišla na tridnevni uradni obisk delegacija sabora SR Hrvatske. Delegacija hrvaške skupščine vrača obisk, ki ga je predstavništvo deželnega sveta opravilo v bližnji republiki pred dvema letoma.

Predsednik hrvatskega sabora Jure Bilic, ki bo vodil delegacijo, je pred nekaj meseci, ko je sprejel Collijevo vabilo poudaril, da bo obisk v F-JK nedvomno pospešil sodelovanje med Hrvatsko in našo deželo ter bo utrdil prijateljske vezi med Italijo in Jugoslavijo. «Želimo — je naglasil Bilić — razviti medsebojne stike v okviru naših pristojnosti in začrtati smernice nadaljnjega sodelovanja.»

Program obiska ni še dokončno izdelan, temeljil pa bo vsekakor na uradnih srečanjih in na ogledih proizvodnih obratov ter kulturnih ustanov.

VČERAJ NA POSVETU O ENERGETSKIH PROBLEMIH NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Prof. Plaper o mednarodnem sodelovanju na področju elektrogospodarske politike

Zaključeno prvo srečanje ljubljanske, tržaške in dunajske inženirske fakulteto

V konferenčni dvorani gospodarske fakultete na tržaški univerzi se je včeraj zaključilo prvo srečanje ljubljanske, tržaške in dunajske inženirske fakultete. Jutranjim predavanjem prof. Marjana Plaperja (o električnih povezah Jugoslavije z omrežji vzhodne in zahodne Evrope), dr. inž. Massima Guarascia (o svetovni razpoložljivosti urana ter o kriterijih za klasifikacijo in ocenjevanje njegovih zalog) in prof. inž. Mattea Materninija (o energetskih problemih na področju prevozov) so v popoldanskih urah udeleženci okrogle mize obiskali inštitut za urbanistiko, kjer sta jim izvedenca Costa in Pozzetto obrazložila dosedanjo dejavnost inženirske fakultete. Zatem so se odpravili k Sv. Justu, kjer so se seznanili z antološko predstavitvijo stvaritev prof. Guaccija in prisostvovali orgelskemu koncertu v tamkajšnji katedrali, nakar so se udeležili poslovilne večerje.

Prof. Plaper, svojega dne Vidmarjev asistent, danes pa docent vede o delitvi in pretakanju električne energije, je pozornim poslušalcem postregel s poglobljenim prikazom o položaju elektrogospodarstva v Jugoslaviji ter o izmenjavi električnega toka med našo matično domovino in sosednimi ter preko teh tudi z bolj oddaljenimi državami tako zahodne kakor vzhodne Evrope.

Elektrogospodarstvo zadobiva v Jugoslaviji še prav poseben pomen spričo njenega svojevrstnega in pomembnega geopolitičnega položaja. Sicer pa je ta panoga izredno važna tudi glede na okoliščino, da je elektroenergetski sistem v primerjavi z drugimi sredstvi pridobivanja pogonske ali drugačne energije donosen, zanesljiv in tudi razmeroma cenen. Ker državne meje danes ne pomenijo več nikakršne zapreke v razvoju te gospodarske panoge, je seveda nujno mednarodno sodelovanje; drugače tudi ne bi moglo biti, saj so posamezne države — če se omejimo že samo na evropsko celino — bolj ali manj ekonomsko odvisne od drugih, kolikor zadeva električno preskrbo. Od tod nuja po medsebojni pomoči v primeru, denimo, električnih izpadov, po skupnih rezervah električnega toka ipd.

Razvoj elektrogospodarstva je bil v Jugoslaviji v teh zadnjih desetletjih res dinamičen: inštalirana moč se je vzpela od 532 megavatov iz leta 1946 na dobrih 19.000 lani ter naraščala letno za 10,3 odstotka. Izpolnjevanje električnega omrežja na ozemlju vseh jugoslovanskih republik je seveda še v teku: prva faza del se je zaključila oktobra lansko leto, druga pa se konča 1982. leta. Dopolnitev mreže je nujna, ker je poraba elektrike večja od dejanske razpoložljivosti, zaradi česar je treba tok deloma uvažati. Jugoslavija ga z druge strani tudi izvaža, in to v okviru ustreznih mednarodnih sporazumov, kakršen je npr. SUDEL z Italijo in Avstrijo, oziroma posredno UCPTE (osmerica zahodnoevropskih držav) in OES (države vzhodnoevropskega Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč).

Tovrstna izmenjava ni lahka spričo razlik v ustroju elekrosistemov, zlasti pa ni lahko sodelovanje med UCPTE in OES, to je med različnima frekvenčnima blokoma. Zainteresirane vlade, oziroma njihovi pristojni organizmi so na delu, da bi takšno sodelovanje olajšali in pospešili, naletavajo pa na razumljive ovire tudi politične narave, kar pomeni, da dogovarjanju niso na poti zgolj različne interkonkcijske značilnosti energetskih sistemov. (dg)

Rajonski sveti

Drevi ob 19.30 se bo na sedežu v Ul. Roncheto 77 sestala rajonska konzulta za Škedenj in Čarbolo. Na dnevnem redu so prošnja uprave Luna parka, da bi ji bil začasno dodeljen v uporabo prostor bivše ga parkirišča, stroški za natisk lepakov ob mednarodnem dnevu otroka in sporočilo predsednika.

PO NAPADU NA DEMOKRATIČNE ŠTUDENTE V SREDIŠČU MESTA

POLICIJA IZSLEDILA FAŠISTIČNA PRETEPAČA

Škvadrista, 22-letnega F. Fornasara in 19-letnega A. Lippija, prijavili sodnim oblastem - Preiskava o atentatu na knjigarno CLUET se nadaljuje

Preiskava, ki jo je uvedel tržaški Digos (bivši politični oddelek) v zvezi s torkovim zažigalnim atentatom na knjigarno zadruge CLUET pri univerzi ter poznejšima fašističnima napadoma na nekatere demokratične študente, je obrodila včeraj že prve sadove. Agenti Digosa so namreč izsledili in prijavili sodnim oblastem dva mlada fašista, ki naj bi sodelovala pri pretepu študentov na Volti di Chiozza.

Akcijo, ki je privedla do ugotovitve istovetnosti dveh škvadristov, so agenti izpeljali potem, ko sta napadena mladeniča prijavila napad na kvesturi. Eden od njiju je preiskovalcem precej podrobno opisal dva napadalca, ki sta med pretepanjem in brcanjem najbolj udrihala po njiju, medtem ko so se ostali (bilo jih je še kakih petnajst) zbrali okoli njih, da bi tako preprečili kak morebiten poseg mimoidočih.

Na podlagi opisa se je preiskovalcem takoj zazdelo, da sta bila v pretep vpletena 22-letni Furio Fornasaro in 19-letni Angelo Lippi, znana fašista in škvadristična pretepača, s katerima so imeli že opraviti. Agenti so ju izsledili, ju prepeljali na kvesturo ter ob koncu zaslišavanja prijavili sodnim oblastem. Nato pa so oba, Fornasara in Lippija, spet spustili na svobodo.

Preiskava o atentatu na knjigarno CLUET, ki bi lahko terjal tudi človeške žrtve, se medtem nadaljuje.

Čestitke

Danes praznuje rojstni dan MARIJA ZUDICH iz Ricmanj. Iskreno ji čestitajo in kličejo še na mnoga zdrava leta mož Guido, hčerki Giuliana in Orieta, sin Walter ter vsi, ki jo imajo radi.

● **Predstavniki dežel** skupnosti Alpe Adria in krajevnih bančnih ustanov se bodo sestali jutri v nabrežinskem hotelu «Europa» da bi razpravljali o srečanju, ki bo prihodnje leto v Veroni. Na sestanku bodo predstavniki orisali bančno strukturo v svojih deželah ter pripravili dnevni red zasedanja in teme osrednjih poročil.

Pridržana prognoza za žensko ki je prečkala cesto izven prehoda za pešce

Nedaleč od njenega doma v Videmski ulici je včeraj zjutraj motorno kolo podrlo 84-letno Anastasio Pironti iz Videmske ulice 87. Ženska je prečkala cesto izven prehoda za pešce, ravno takrat pa je privozil mimo na svojem ducatiju 125 17-letni Alessandro Galli iz Ul. Solitro 5, ki se Pirontijevi ni mogel izogniti. Priletna ženska se je hudo poškodovala in so jo zaradi močnega udarca v glavo ter zloma leve roke nezavestno sprejeli na oddelku za oživljanje glavne bolnice s pridržano prognozo.

Popoldne se je predstavil v bolnici tudi mladi motociklist, kateremu so zdravniki ugotovili zlom stegnenice desne noge. Ozdravel bo v 30 dneh.

Šolske vesti

Didaktično ravnateljstvo na Opčinah sporoča v zvezi s predlogom za odprtje 3. sekcije v otroškem vrtcu na Opčinah, da bo poskusno vpisovanje otrok za šolsko leto 1980-1981, rojenih v letu 1977, od 4. do 15. oktobra.

Zainteresirani starši naj se javijo na sedežu ravnateljstva od 8. do 13. ure. Ob prijavi naj izročijo rojstni list otroka.

ZA ZDRAVLJENJE LIVIJA ČOKA

Uslužbenci CGR darujejo 50.000 lir in ne 5.000 lir, kot je bilo pomotoma objavljeno 3. oktobra 1979.

Zofija Batič in družina 5.000, Dragica Jagodic 5.000 lir.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Ane Budal daruje Vanda Primožič 10.000 lir za društvo upokojencev.

OD DANES DO SOBOTE V TRSTU IN VIDMU

Srečanja Alpe-Jadran na temo glasbene vzgoje

Danes se prične 6. kulturno srečanje Alpe - Adria. Osrednja tema letošnjega srečanja je glasbena vzgoja na različnih stopnjah poučevanja. Znanstveniki iz Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine pa se bodo pogovarjali tudi o učnih metodah in programih v različnih starostnih dobah učencev.

Prva točka obsežnega programa, ki bo potekal v Trstu in Vidmu, je posvet glasbenih izvedencev iz vseh treh dežel in sicer danes ob 10. uri dopoldne, v sejni dvorani ustanove Assicurazioni Generali v Ul. Trento 8.

Današnji koledar predvideva še odprtje razstave Pričevanja o glasbeni vzgoji v Trstu in sicer ob 17.30 v Ul. Imbriani 5. Razstava je zelo obsežna in bo občinstvu na ogled do decembra. Zvečer ob 20.30 pa bo v gledališču Verdi koncert istoimenskega zbora in orkestra, ki bo pod vodstvom Andrea Giorgija izvajal Rossinijev Stabat Mater. Da bi omogočilo dostop v gledališče čim širšemu krogu ljubiteljev glasbe, je vodstvo teatra odobrilo nižje vstopnine in popuste za skupine.

Danes praznuje svoj 80. rojstni dan

IVANA FERLETIČ

Vse najboljše ji želijo ob tem visokem jubileju hvaležni otroci, vnuki in pravnuki.

Sindikati za smotrni preustroj ladjedelstva

Na sedežu sindikata CISL je bil sestanek o položaju pomorskega gospodarstva in ladjedelstva na Tržaškem in v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Obravnavali so hudo krizo, ki tare ti panogi v vsedržavnem merilu. Poudarjen je bil pomen ladjevja, luških dejavnosti in ladjedelnic in v tej zvezi nujnost prilagoditve vladnega načrta o preustroju ladjedelstva dejanskim potrebam, kakor to zahteva enotna sindikalna zveza.

Dvodnevni seminar SPZ za mlade društvene delavce

Predavanja bodo v soboto in nedeljo v Nabrežini in v Boljuncu - Med gosti predavatelji iz matične domovine

V soboto se prične dvodnevni seminar, ki ga priredi Slovenska prosvetna zveza iz Trsta za mlade, ki se posvečajo vodenju naših prosvetnih društev. Seminar ja namenjen tudi že izkušenim odbornikom in prekaljenim prosvetarjem, ki želijo v dozdajšnjo prakso vnesti nove metode in sveže prijeme.

Na seminarju bodo predavali mladi, a že izkušeni voditelji družbenopolitičnih organizacij pri nas in v matični Sloveniji. Zaradi lažjega pristopa k seminarskemu delu so organizatorji razdelili celotno tržaško področje na dva dela — za Trst ter vzhodni in zahodni Kras bodo predavanja v Nabrežini, za Breg in predmestje pa bodo v gledališču France Prešeren v Boljuncu. Predavanja bodo izmenično v enem in drugem kraju, tako da ne bo nobena stran prikrajšana za njihovo vsebino.

O naši problematiki, tostran meje, s posebnim poudarkom na dejavnosti SPZ in SKGZ kot krovne organizacije, bomo izvedeli mnogo nadrobnosti v soboto popoldne ob 16. uri. Nato pa bodo strokovnjaki ZSMS obalnih občin teoretično razčlenili vodenje sestankov in druge podobne teme.

Seminar se bo nadaljeval v nedeljo zjutraj ob 9. uri s prikazom dela Zveze socialistične mladine Slovenije. Naslednje predavanje bo obsegalo razčlenitev dela v kulturnih organizacijah in društvih. Ključno predavanje pa bo orisalo možnosti sodelovanja med zamejskimi mladinskimi organizacijami in klubi OZN iz Slovenije.

Organizatorji seminarja pričakujejo odziva predvsem pri mladih, katerim je seminar prvenstveno namenjen. Poudariti moramo še, da je vsebina predavanj takšna, da je primerna tudi za tiste, ki delujejo v športnih, rekreacijskih in mogoče še katerih organizacijah. Predavanja ne bodo osredotočena izrecno na prosvetno dejavnost.

Za funkcionalno in uspešno vodenje naših organizacij potrebujemo veščih ljudi. Takšni seminarji so zlata priložnost, da se mladi društveni delavci marsikaj koristnega naučijo.

Umrla je naša draga

MILJA FABJAN-PIZZARELLO

Pogreb bo danes, 4. oktobra, ob 9.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoče družine Kavčič, Turk in Rodošek

Trst, Maribor, 4. oktobra 1979

4. 10. 1978 — 4. 10. 1979

Ob 1. obletnici smrti naše drage žene in mame

DORE SAMEC-SANCIN

se je spominjajo mož Mario ter sinova Primož in Zoran.

Boljunec, 4. oktobra 1979

Gledališča

ROSSETTI
Od danes, 4. oktobra, na sporedu nova komedija Gina Bramierija «Felici e contenti». Poleg Bramierija nastopajo še Liana Trouchè, Daniela Poggi, Orazio Orlando in drugi. Glasbo je pripravil Berto Pisano, sceno in kostume Eugenio Guglielminetti, koreografijo Gino Landi, režiser pa je Pietro Garinei. Popusti za abonente 30 odst. za prvi dve predstavi, 20 odst. za naslednje.

Pri osrednji blagajni ter na delavskih krožkih in šolah sprejemajo naročila za gledališki abonma za sezono 1979/80. (za Tržič: Agencija Universal). Na razpolago je 9 kuponov za 11 predstav. Potrditev reda «stalni» do 6. oktobra.

Kino

Ariston 16.00—22.00 «L'ultima onda». Režija: Peter Weir. Igrata Richard Chamberlai, Olivia Haammett, itd. Barvni film.
Ritz 15.30 «Moonraker». R. Moor, Micael Londsdale, Carinne Clerys.
Eden 16.30—22.15 «Ratataplan». M. Nichetti. Barvni film za vsakogar.
Excelsior 16.00 «Ma che sei tutta matta?» Barbara Stresan. Barvni film za vsakogar.
Grattacielo 17.00 «La luna». Bernardo Bertolucci. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Fenice 16.00 «Profezia». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.00—22.00 «Città in fiamme». Ava Gardner in Henry Fonda. Barvni film za vsakogar.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Quella pornoerotica di mia moglie». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «Interiors». Diane Keaton. Barvni film za vsakogar.
Moderno 16.30 «Oggi a me, domani a te». Bud Spencer. Barvni film.
Aurora 16.00 «Obietivo Brass». Barvni film za vsakogar.
Capitol 16.30—22.00 «Un'americano a Parigi». Barvni film za vsakogar.
Vittorio Veneto 16.30 «Rosso nel buio». Kriminalka. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Volta (Milje) Danes zaprto.
Aldebaran Danes zaprto.

Koncerti

V **gledališču Verdi** bo danes, 4. t.m., ob 20.30 otvoritveni koncert letošnjega šestega kulturnega srečanja Alpe - Adria, za katero je dala pobudo dežela Furlanija - Julijska krajina in na katerem bodo tokrat obravnavali glasbeno vzgojo.

Orkester in zbor gledališča Verdi bosta pod vodstvom dirigenta Andrea Giorgia ter s sodelovanjem pevcev Giovanne Casolle, Vilme Borelli, Antonia Savastana in Carla De Bortolija izvajala Rossinijevo «Stabat Mater».

Za današnji koncert v Trstu so v prodaji vstopnice pri gledališki blagajni (telefon 31-948).

SPD IGO GRUDEN
s sodelovanjem SPZ
vabi na folklorni koncert znanega ansambla
TINE ROŽANC
iz LJUBLJANE
ki bo v nedeljo, 7. t.m., ob 17. uri v nabrežinski telovadnici. Ne zamudite te izredne priložnosti!
Vljudno vabljeni!

Cene na občinski tržnici na debelo

(CENE ZA KILOGRAM, TARA VKLJUČENA)
3. OKTOBRA 1979

Povrtnina	Min.	Maks.	Prevl.	Sadje	Min.	Maks.	Prevl.
Česen	1200	2500	1500	Fige	805	920	805
Radič zelen	2000	3200	2600	Banane	—	1100	—
Cikorija	200	400	300	Hruške	345	575	460
Čebula	403	575	460	Jabolka jonathan	575	690	633
Fižol v stročju	575	863	805	Kaki	575	805	690
Melancane dolge	460	575	518	Breskve (bele I)	690	748	690
Krompir bea	200	300	280	Grenivke	990	1100	990
Zelena paprika	345	460	403	Limone zelene	575	690	633
Paradižniki	288	575	460	Kostanji	700	1000	800
Peteršilj	500	600	550	Grozdje pansée m.	288	403	345
Zelena	450	600	500				

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
MIHAIL BULGAKOV
IVAN VASILJEVIČ
komedija v treh dejanjih dveh delih
Prevod MILAN JESIH
Scena NIKO MATUL
Kostumi MARIJA VIDAU
Glasbena oprema IVO MEŠA
Režija ZVONE ŠEDLBAUER
Sobota, 7. t.m., ob 19.30.

razpisuje
ABONMA
za sezono 1979-80

NADALJUJE SE VPISOVANJE ABONENTOV OD PONEDELJKA, 8. OKTOBRA, DALJE OD 9. DO 14. URE PRI GLAVNI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA, ULICA PETRONIO 4.

Prosveta

SPD Tabor Opčine — Vpisovanje za folkloro do sobote, 6. oktobra, pri odbornici Luciji Hrovatin, tel. 211161. Prva redna vaja bo v soboto, 6. oktobra, po običajnem urniku.

Izleti

Združenje Union priredi v nedeljo, 7. oktobra izlet na Gardsko jezero — Sirmione — ali na Krk. Informacije na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30, tel. 64459 vsak dan od 10.30. do 12. ure in od 17. do 19.30. Ob četrtkih od 17. do 19.30 in sobotah od 10.30 do 12. ure.

PD Slavec Ricmanje - Log priredi v nedeljo, 7. t.m., enodnevni izlet v Gonars, Villo Manin, Videm in Beneško Slovenijo (Čedad, Stara gora, Špeter Slovenov, Trčmun — obisk Trinkovega groba in Matajur). Odhod ob 7. uri iz Ricmanj.

Vpisovanje še danes, od 19. do 20. ure v Prosvetnem domu v Ricmanjih.

Jutri, 5. oktobra, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
Sobota, 6. oktobra, ob 20.30 v domu Andrej Budal v Štandrežu

KONCERT komornega zbora PRO MUSICA
IZ SUBOTICE — VOJVODINA

Prvo gostovanje med Slovenci v Italiji v priredbi **PD Valentin Vodnik** iz Doline in **PD Oton Župančič** iz Štandreža.
Pokrovitelj: SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
Vabljeni !

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO - Trg Cagni 1 (zadnja postaja št. 19)
TELEFON 81-03-21

Razna obvestila

Vodstvo TPPZ sporoča celotnemu ansamblu, da bo v Bazoviškem domu jutri, 5. t.m., ob 20.30 generalka za nastop v Portorožu.

Obenem obveščamo, da bo v soboto, 6. t.m., ob 13.30 odhod treh avtobusov iz Bazovice v Portorož, kjer bodo ob 15. uri imeli akustično vajo. Ob 16. uri bomo peli borcem, delegacijam Evrope, ki so se v drugi svetovni vojni pridružili narodnoosvobodilni vojski v Sloveniji in se borili proti skupnemu sovražniku.

Tovariši pevci in godbeniki preglejte, če za prehod meje imate v redu dokumente.

Sindikat slovenske šole obvešča člane, da bo sedež v Ul. Filzi 8 odprt vsak torek in petek od 16. do 18. ure.

Tržaška sekcija Italijanskega združenja za kulturne izmenjave s Sovjetsko zvezo sporoča, da se bodo v prvih dneh oktobra pričeli tečaji ruskega jezika; vpisovanje vse dni razen sobote in nedelje, od 17. do 20. ure, Ul. Torrebianca št. 13/I. nadstropje.

Društvo slovenskih upokojencev v Italiji vabi na srečanje, ki bo danes, 4. oktobra, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška), na katerem bo Stane Raztresen pripovedoval slovenske balade in romance.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

IŠČEM ZAPOSLITEV kot trgovska pomočnica. Imam diplomo nižje srednje šole in že izkušnje v tem delu. Obvladam dobro slovenski in srbohrvaški jezik. Kogar zanima, naj telefonira na telefonsko štev. 226282, po možnosti ob uri kosila.

IŠČEMO mlado osebo za mehanično ali elektromehanično stroko. Pogoji: znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika in opravljene vojaške obveznosti. Telefonirati na št. 68-812.

DRŽAVNA poklicna šola za industrijo in obrt s slovenskim učnim jezikom nujno išče za sekcijo monterji in popravljavci radijskih in televizijskih aparatov profesorja za teoretične predmete in profesorja/ico za praktični pouk. Interesenti naj se javijo v tajništvu šole v Ul. Matteotti 12, tel. 765276.

IŠČEM delavko/ca za frizerski salon «SONJA» v Nabrežini. Telefonirati ob večernih urah na tel. št. 200605.

KUPIM staro hišo, ali stanovanje na vzhodnem Krasu. Tel. 212950

MEHANIČNA delavnica išče 15- 16-letnega vajenca/ko. Javiti se v Trstu, Ul. sv. Frančiška 53.

PRODAM jadrnico «DERIVA PLASTIVELA» dolgo 4 m, kompletno opremljeno z jadrom, flokom in vesli. Zelo ugodna cena. Telefonirati ob večernih urah na tel. 229278.

IŠČEM gorilnik (bruciatore) in peč na gorilno olje (nafto) s silo od 40.000 do 50.000 kalorij v dobrem stanju. Tel. 212135

PRODAJAM po ugodni ceni jadralne deske (wind surf). Telefonirati v popoldanskih urah na št. 220324.

PRODAM opel kadet letnik 1973. Telefonirati na tel. štev. 209782 od 13. ure naprej

IŠČEM dvosobno stanovanje z ogrevanjem v najem v dolinski ali miljski občini. Tel. 228603 — od 16. do 17. ure.

NOČNO močenje postelje ni več problem. To nevšečnost lahko odpravite pri otrocih od 5. leta dalje z aparatom ENURELLE. Točnejše informacije lahko dobite pri tvrdki Mediman, Ul. S. Caterina 1, II. nadstr. tel. 60-938 vsak delavnik od 8. do 12. ure razen sobote.

Javna razprava o osvobodilnem gibanju v Nikaragui

Mladinski odbor, ki deluje na področju Sv. Ane, priredi jutri, ob 21. uri v mali dvorani ustanove Ginnastica goriziana javno razpravo o osvobodilnem gibanju v Nikaragui ter o težkih družbenih in gospodarskih vprašanjih v tej srednjeameriški državi, po zrušitvi Somozove diktature.

Pri razpravi bosta sodelovala redovnika Giorgio Callegari in Bernardino Formiconi, ki sta sodelovala pri zrušitvi Somoze v vrstah borcev sandinistične fronte, zdaj pa se po naročilu nikaraške vlade mudita v Italiji, kjer skušata organizirati zbiranje gospodarske pomoči.

Sodelovali bodo tudi predstavniki političnih strank in kulturnih krožkov.

Vrsta sklepov v korist zadružnih organizacij

Pod predsedstvom Maria Lucce se je te dni sestal upravni svet deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) ter sprejel nekaj pomembnih sklepov v korist zadružnih organizacij. Tako je bil vnovič govor o podelitvi jamstva zadrugam pri najemanju kreditov za odkup kmetijskih pridelkov. Obveznosti deželne ustanove na tem področju znašajo okrog 30 milijard lir. Na zadnji seji so odobrili tudi več običajnih srednjeročnih kreditov zadrugam, razpravljali pa so tudi o upravljanju zadružne kleti v Latisani. Upravni svet ustanove ERSA je na zadnji seji odobril tudi načrt za izgradnjo osrednje klavnice in odkupne in prodajne centrale za perutnino in kupce v videmski pokrajini. Izgradnja takega objekta bo veljala okrog 3 milijarde lir.

V kratkem začetek rekonstrukcije dvorane Azzurro

Pred koncem leta bodo stekla dela za rekonstrukcijo občinskega gledališča v Tržiču. Te dni je namreč računski dvor odobril sklep o podelitvi deželnega prispevka v znesku 160 milijonov lir na račun prve stopnje gradbenih del, ki bodo veljale skupaj 300 milijonov lir. S temi sredstvi bodo opravili potrebna zidarska dela, uredili električno napeljavo, ogrevanje ter sanitarije. Dela bodo trajala približno eno leto.

Kakor smo že poročali, bi bilo za popolno rekonstrukcijo bivše kinodvorane Azzurro potrebnih okrog 700 milijonov lir. Dvorana bo razpolagala s 692 sedeži.

VEDNO BOLJ POGOST POJAV V ZADNJEM ČASU

Veča se število mladih brezposelnih: ni možnosti, da bi kmalu dobili delo

Ob koncu šolskega leta so se diplomiranci znašli brez zaposlitve
Neuspeh posebnih seznamov - V večjih tovarnah čedalje manj dela

Najbolj prizadeti zaradi pomanjkanja dela so mladi, predvsem taki, ki so dokončali šolanje, največ višjo srednjo in ki ne najdejo ustrezne zaposlitve. Izvzeti so tisti, ki so opravili slovensko šolo in ki poznajo naš jezik, saj dobijo na razmeroma lažji način delovno mesto v trgovini ali v pisarnah, ki poslujejo z Jugoslavijo.

Vprašanje naraščanja števila mladih brezposelnih je postalo zopet žgoče letos poleti, po maturah na srednjih šolah. Ob koncu tretjega trimesečja so imeli na Goriškem vpisanih v posebne sezname mladih brezposelnih 866 ljudi, od tega pa 151 novih. Polovica teh brezposelnih je v občini Gorica, 351 jih je v Tržiču, v manjših krajih pa je število brezposelnih majhno.

Seznami pa najbrž ne dajejo popolne slike, saj se marsikdo sploh ni vpisal, ker ni verjel, da bo s tem dobil delo. Slabe izkušnje lanskega leta so dokazale, da ni mogoče verjeti birokraciji, ki je do sedaj omogočila zaposlitev le nekaj desetinam ljudi. Tisti, ki so se zaposlili, so našli delo sami, tako v trgovinah kot v obrtnih delavnicah ali v tovarnah.

Medtem ko beležijo v večjih tovarnah pomanjkanje naročil in je zaradi tega precej delavcev v dopolnilni blagajni, je v manjših obratih še kar precej dela in posameznikom uspe najti zaposlitev.

Poleti je bilo veliko začasnega dela, zlasti v kmetijstvu in v turizmu. To pa ni rešitev. Z višjih srednjih šol prihajajo skupine diplomiranih knjigovodij, geometrov, izvedencev v raznih strokah itd., ki ne bodo našli zaposlitve. Statistični podatki pa kažejo, da je v vseh višjih srednjih šolah pri nas letos več vpisanih dijakov kot lani ali v prejšnjih letih. Številne šole so se znašle v težavah tako zaradi pomanjkanja prostorov kot zaradi pomanjkanja ustreznih učnih moči.

Po drugi strani pa marsikateri obrtnik toži, da ne more dobiti mladega vajenca. Zaradi tega nekatere obrtne dejavnosti izumirajo, čeprav so še potrebne. In tudi v nekaterih manjših industrijskih obratih je čutiti s strani delodajalcev nezadovoljstvo, češ da se mladi ne zanimajo za nekatera dela. O tem vprašanju se je že lani vnela polemika med sindikalisti in delodajalci. Sindikalisti trdijo, da so nekatera dela slabo plačana, mladi, da so preteža, delodajalci pa pripominjajo, da mladi nočejo poprijeti za težje delo. Morda bo vsak od zainteresiranih imel tudi nekoliko prav. Kriza pa je napravila svoje in v zadnjem času opažamo vedno več mladih tudi na takih delovnih mestih, kjer jih običajno ni bilo videti. Vsekakor pa je problem mladinske brezposelnosti zelo aktualno vprašanje in utegne še bolj prizadeti našo gospodarstvo. Veliko ljudi se je upokojilo predčasno, zaradi nekaterih ugodnih zakonov in ker ni bilo več dela v nekaterih tovarnah. Prebivalstvo se stara. Če ne bo dela, se bodo mladi selili kot v začetku petdesetih let in Gorica se bo na mah znašla s precej starim prebivalstvom. Prve take znake že opažamo.

ZOPET NAPETO OZRAČJE V INTECU

LASTNIKI SO SE POSLUŽILI RAZLIČNIH OBLIK PRITISKA

Negodovanje zaradi izkrivljenega poročanja v tisku - Prihodnji teden tiskovna konferenca

V sovodenjski tovarni INTECO je znova napeto ozračje. Včeraj so oklicali krajšo protestno stavko, danes pa se bodo na razširjenem sestanku domenili o nadaljnjih oblikah sindikalnega boja. Razlogov, ki so privedli do takega stanja je precej. V zadnjih tednih, tako nam je dejal eden od članov tovarniškega sveta, je vodstvo tovarne sprejelo vrsto sklepov, ki so nedvomno usmerjeni v povečanje proizvodnje, pomenijo pa dodatno obremenitev za člane kolektiva, ki imajo že itak določen precej hiter proizvodni ritem. Stopnjevanje napetosti pa je povzročilo tudi vodstvo podjetja samo, ki se je spet poslužilo že preizkušene oblike pritiska. Sodnim organom je namreč poslalo prijavo, v kateri opozarja na pojav absentizma, ki je baje dosegel tako stopnjo, da resno ogroža reden potek proizvodnje.

«Če k temu dodamo še netočno in izkrivljeno, lahko bi rekli zlonamerno poročanje tiska, potem imamo razlogov za negodovanje kar dovolj,» nam je včeraj dejal sindikalni delegat Puntin.

Pojav absentizma je v tovarni prisoten res že od vsega začetka, ne dosega pa take stopnje, kakor je o tem poročal tukajšnji tisk. Dokaz za to je tudi dnevna proizvodnja kontejnerjev, ki dosega ritem 30 komadov dnevno. To pomeni, da delavci, ki pridejo na delo, delajo hitreje, in čeprav za ceno večjega napora, opravijo tudi delo tistih, ki so iz takih ali drugačnih razlogov odsotni. To pa še nikakor ne pomeni, da odobravajo absentizem, oziroma, da ščitijo tiste, ki se take prakse poslužujejo. Kvečjemu bi lahko bil to odraz precejšnje delovne zrelosti . . .

Prav tako se ne moremo strinjati s posploševanjem, ki se ga tako radi poslužujejo v tisku, češ da je tako visoka odsotnost odraz sestave delavstva. Šlo naj bi za bivše kmete ali take, ki se poleg rednega dela v tovarni še zmeraj ukvarjajo s kmetijstvom. Tako nam je dejal še Puntin. Resnici na ljubo je treba zabeležiti, da predstavljajo kmetje in bivši kmetje le majhen odstotek zaposlenih. Zaradi tega pa ni mogoče v to skupino uvrstiti celotnega kolektiva, ki je do zdaj že neštetokrat dokazal, da je vedno pripravljen na sodelovanje, vendar na enakopravni osnovi in brez izsiljevanja in ki je dokazal tudi visoko razredno zavest in odgovornost.

«Koliko denarja smo prihranili lastnikom, ko smo sami zgradili celo vrsto prepotrebnih naprav in izboljšali obstoječe!»

Poleg absentizma, ki pa ga je treba obravnavati v njegovem realnem obsegu, so v INTECU prisotna še vrsta drugih vprašanj, ki zadevajo varnost na delovnem mestu, zaščito zdravja in izboljšanje delovnih pogojev. Vsa ta vprašanja bodo sindikalni predstavniki pojasnili (z navedbo točnih številčnih podatkov) na tiskovni konferenci, ki jo bodo po vsej verjetnosti sklicali še v prihodnjem tednu.

V NOVOGORIŠKI OBČINI

Uspešen potek akcije za gradnjo šol in vrtcev

S samoprispevkom so zgradili vrsto novih šolskih objektov in popravili ter razširili že obstoječe

Do pred nekaj leti je v novogoriški občini izredno primanjkovalo vzgojno - varstvenih zavodov. Da bi rešili ta problem, so se prebivalci na referendumu odločili, da bodo prispevali za izgradnjo vrtcev in šol. Tako že od leta 1975 plačujejo samoprispevek in do konca avgusta prihodnjega leta, ko se bo iztekel, bodo zbrali okoli 160 milijonov dinarjev. Tako uspešno kot zbiranje sredstev poteka tudi izgradnja obljubljenih objektov.

Potem ko so že zgradili vrtce v Solkanu, Desklah, Opatjem selu, Kojskem, Novi Gorici, Braniku, Vrtojbi, Ročinju in Kanalu ter šolo v Dornberku, obnovili šolo v Braniku in prispevali del sredstev za posebno šolo v Novi Gorici, pa je cela vrsta objektov v gradnji. Tako gradijo vrtce v Biljah, Kostanjevici na Krasu, Solkanu, Lednah v Novi Gorici, stekla je izgradnja nove šole in vrtca s štirimi igralnicami v Šempasu, prav tako štiri igralnice bo imel novi vrtec na Dobrovem v Goriških Brdih, v začetku prihodnjega meseca pa bodo položili temeljna kamna za nov vrtec v Šempetru, ki bo stal ob osnovni šoli Ivana Roba, in osnovno šolo v Novi Gorici, ki jo bodo gradili ob potoku Koren. Pred kratkim pa so ob krajevnem prazniku krajevne skupnosti Bukovica - Volčja Draga položili temeljni kamen za vrtec v Bukovici. Imel bo dve igralnici, v katerih bo prostor našlo 80 malčkov od treh do sedmih let. Po predračunih bo vrtec veljal nekaj preko 5 milijonov din.

Seveda pa program izgradnje vzgojno - varstvenih objektov in šol iz samoprispevka s tem ne bo izčrpan. Še v letošnjem letu naj bi začeli graditi vrtec v Prvačini in sicer za 80 otrok, Grgarju, Kalu nad Kanalom in na Trnovem.

Za vse objekte, zgrajene iz programa samoprispevka, bodo v občini porabili okoli 300 milijonov din, več kot polovico sredstev pa bodo zbrali prebivalci sami. Z izgradnjo objektov bodo rešeni skoraj vsi problemi otroškega varstva v občini Nova Gorica. Problem bodo le še jasli za otroke do treh let, ki jih v najmlajšem slovenskem mestu še nimajo. Zanje pa že pospešeno potekajo priprave. V kratkem bodo imeli zbrano dokumentacijo, obenem pa že iščejo tudi primerno dokumentacijo.

Ob koncu lahko zapišemo, da so se v novogoriški občini v letošnjem mednarodnem letu otroka zares še posebej potrudili, da bi spravili pod streho čimveč objektov za najmlajše prebivalce občine in tako dali svoj prispevek otrokom.

J. A.

Gabrci obiskali Rižarno

Večja skupina Gabrcev se je v nedeljo podala na enodnevni izlet na Tržaško. Obiskali so najprej uničevalno taborišče v Rižarni, kjer jih je spremljal novinar Vojmir Tavčar. Kasneje so si ogledali še prirodoslovni muzej, na povratku pa so se ustavili v Kraški hiši v Repnu, kjer je nastal gornji posnetek. Nekateri so si ogledali tudi jamo pri Briščkih. Izlet je priredilo domače prosvetno društvo Skala

PO ODPRAVI ZAČETNIH TEŽAV

Hvalevredne pobude kulturnega središča v Ronkah

Kmalu izide 3. številka revije «Il territorio»
Izdajali bodo tudi monografije o tržiškem okraju

V Tržiču in okolici je čutiti pomanjkanje razprav o zgodovinski preteklosti mesta in celotnega področja. To posebno če primerjamo, kar je bilo napisanega o teh krajih s tem, kar je bilo ustvarjeno drugod. Treba je sicer tudi vedeti, da bo mogoče najti veliko več stvari, ki so vredne preučevanja, v kraju, ki je bilo stoletja politično, upravno in kulturno središče neke dežele kot pa v kraju, ki se je razvil šele v zadnjih sto letih. Dosedanje razprave in knjige o tržiškem področju so bile domena posameznikov, ki so se morali truditi, da so dobili založnika. Tako je bilo v preteklosti, tako je tudi danes.

V večnamenskem kulturnem središču, ki ima sedež v Ronkah, njegov delokrog pa je celo tržiško področje, so pričeli z akcijo, ki naj bi odpravila dosedanje pomanjkljivosti. Na eni strani hočejo v svojem centru zbrati dokumentacijo o življenju v preteklosti in tudi danes na tem področju. Ker tu ni bilo plemičev ali večjih mest, je jasno, da bodo preučevali predvsem zgodovino preprostih ljudi. To delo sicer ne bo nekaj novega, kajti Silvio Domini že dolgo let zbira in objavlja zgodbe preprostih ljudi, tistih ljudi, ki so pomagali k razvoju svojih malih krajev.

Doslej sta na pobudo tega središča izšli dve številki revije «Il territorio». V tisk bo šel v kratkem tretji zvezek. V njem bodo spisi že znanih avtorjev, tudi v širšem deželnem merilu. Tako bo npr. prof. Sergio Tavano objavil spis o tržiškem področju in povezavi z Gradežem v starih časih. Galliano Fogar bo opisal položaj v Tržiču in deželi v času velikih stavk v Severni Italiji v marcu leta 1943. Jan Zoltan iz Nove Gorice je prispeval spis o vlogi knjige v zahodnih krajih Slovenije. Karlo Černic in Pavel Štrajn bosta preučila težave internacionalizma med socialisti naše dežele. Poleg teh bodo še aktualni članki o sedanjih življenjskih pogojih na tržiškem področju.

Poleg tega in upoštevajoč razpoložljiva finančna sredstva bodo pričeli izdajati tudi monografske zvezke o posebnih vprašanjih tržiškega področja. V mislih imajo že konkretno nekaj naslovov.

Šahovski turnir za mlade

V mali dvorani UGG je bil v teh dneh, na pobudo goriškega šahovskega krožka turnir mladih šahistov. Sodelovali so v enajstih. Lestvica je naslednja: Zavan, Del Franco, Bortoluzzi, Fabbro, Olivieri, Bressan, Podgornik, Tausani, Faziò, Carmignano, Nalgi.

Za mlade šahiste bo prostor v klubu vsak torek in petek ob 18. uri. Prisoten bo tudi šahovski mojster Pino Laković.

Odločilna je bila hitra zdravniška pomoč

Takojšnja zdravniška pomoč je ob srčnem infarktu odločilnega pomena. To znova dokazuje nekoliko nenavaden dogodek, ki se je pripetil včeraj, nekaj minut po 12. uri v tovarni Ansaldo v Tržiču. Zdravnik, dr. Demitri je z intenzivnim masiranjem srca rešil življenje 44-letnemu delavcu Marcelu Fontani iz Červinjana, ki je bil tako rekoč že mrtev klinično. Fontana se je ob 12. uri napotil v tovarniško menzo naenkrat pa se je brez moči zgrudil na tla. Na pomoč so mu priskočili delovni tovariši in tovarniški zdravnik, ki je skušal z intenzivno masažo oživiti srce. To se mu je tudi posrečilo po kakih 15. minutah, ko so ponesrečenca prepeljali na specializirani oddelek tržiške bolnišnice in je menda že izven nevarnosti.

Prijeli so tri nočne mazače

Policijska obhodnica je v noči od torka na sredo prijela v bližini ljudskega vrta v Gorici trojico mazačev, ki so se malo prej «izkazali» z izpisovanjem raznih gesel po zidovih hiš v neposrednem mestnem središču. Komandos «kulturnikov» so sestavljali 18-letni Alessandro Orlandi, 19-letni Leonardo Milocco in 20-letni Alessandro Tuni. Vsi so doma iz Gorice. Policija je identificirala še enega mladinca, za katerega pa so kasneje ugotovili, da v napisni akciji ni sodeloval. Trojico so sicer izpustili, zadnjo besedo pa bo izreklo sodišče.

Gorelo je v Grojni

Goriškim gasilcem je po treh urah uspelo pogasiti požar, ki je zajel ostrešje starejše stanovanjske hiše v Grojni, kjer je bila še do nedavnega skromna podeželska gostilna. Ogenj je povsem uničil leseno ostrešje, resno pa je poškodoval tudi spodnje prostore, v katerih je živela Alojzija Terpin. Domnevajo, da je požar izbruhnil zaradi slabega delovanja dimnika. Škode je po prvi oceni za okrog 15 milijonov lir.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici, danes ob 20. uri, Ion Druce: Največja svetinja. Abonmajska predstava za red S - četrtek.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 14. oktobra, zaključni družinski izlet v Pulj. Po možnosti bo tudi ogled «zlatne stene» Vpisovanje do 10. oktobra, do zasedbe sedežev v avtobusu na sedežu društva v Ul. Malta 2, od 9.30 do 11. ure. Pohitite z vpisom.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo sporoča, da se predsmučarska in rekreativna telovadba za odrasle prične v petek, 5. oktobra, ob 20.30.

V torek, 9. oktobra, bodo pobirali davke v Sovodnjah, in sicer med 9. in 12. uro.

V soboto, 6. oktobra, ob 16.30 bo v dvorani Zelenega križa v Crispijevi ulici v Gorici običajni mesečni sestanek članov združenja diabetikov.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «I guerrieri della notte. M. Beck, J. Remar. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Uno sceriffo extra terrestre, poco extra e molto terrestre». Bud Spencer in R. Harmstorf.
VITTORIA 17.00—22.00 «Esperienze erotiche di femmine in calore». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Il cacciatore».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Il salario della paura».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg S. Francesco 4, tel. 2124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40-497.

PD «OTON ŽUPANČIČ» in SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
vabita v soboto, 6. oktobra, ob 20.30 v Dom Andrej Budal v ŠTANDREŽU, kjer bo koncert mešanega zbora
«PRO MUSICA» IZ SUBOTICE
Dirigent: **Gabrijela Egato**

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 4. oktobra
FRANČIŠEK
Sonce vzide ob 6.06 in zatone ob 17.41 — Dolžina dneva 11.34 — Luna vzide ob 17.12 in zatone ob 4.02
Jutri, PETEK, 5. oktobra
DUNJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,9 stopinje, najnižja 12 stopinj, ob 18. uri 15,2 stopinje, zračni tlak 1021,2 mb ustaljen, veter 33 km na uro, vzhodnik - severovzhodnik s sunki burje do 55 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo malo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Michela Corbella, Cristina Macorini, Franco Allegro, Nicole Pertot, Erica Stocovaz, Eros Faggioni.

UMRLI SO: 79-letni Umberto Cauto, 79-letni Carmine Guida, 78-letna Stanislava Bernetich vd. Canzian, 75-letni Carlo Smotlak, 74-letna Paola Gherghich vd. Rolli, 96-letna Emilia Fabiani vd. Pizzarello, 71-letni Antonio Bergamasco, 74-letni Antonio Fonda, 67-letni Andrea Vitri, 79-letna Elisabetta Fontanella vd. Campo, 73-letni Mario Izanec, 79-letna Luigia Dobrajc vd. Stefani, 60-letni Libero Vegliach.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggi 4, Ul. Montorsino 9, Trg Valmaura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Rossetti 33 Ul. Roma 16.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

BCIR
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV
2. 10. 1979

Ameriški dolar	795.—
Funt šterling	1750.—
Irski funt šterling	1675.—
Švicarski frank	510.—
Francoski frank	193.—
Belgijski frank	26,50
Nemška marka	457.—
Avstrijski šiling	62,75
Kanadski dolar	680.—
Holandski florint	407.—
Danska krona	155.—
Švedska krona	190.—
Norveška krona	160.—
Drahma	18,50
Mali dinar	35.—
Veliki dinar	35.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

ODKRITJE OB OBALI SREDOZEMSKEGA MORJA

LIBIJSKO MESTO LEPTIS BISER ANTIČNE KULTURE

Mesto je nastalo v IX. stoletju pred našim štetjem - Največji razcvet doživelo pod upravo Rimljanov in Bizantincev

Ob sami obali Sredozemskega morja, kakih 100 km vzhodno od Tripolisa, ležijo ostanki Leptis Magne, antičnega mesta, ki so ga zgradili nekoliko stoletij pred našim štetjem. Čeprav točnih podatkov o času nastanka Leptis Magne ni, pa se predpostavlja, da so ga zgradili Feničani v 9. stoletju pred našim štetjem, ko so naseljevali Severno Afriko.

Pozneje je prevzela oblast nad mestom Kartagina, zatem pa Rimljani in pod njihovo upravo je mesto doživelo največji razcvet. V tem času je imelo mesto svojo politično avtonomijo in lastno državno ter družbeno ureditev, za časa cesarjev Avgusta in Tiberija pa tudi svoj denar. V zgodovini je veliko narodov zavzelo Leptis Magno, in sicer od Vandalov do Bizantincev in do Arabcev. Kljub temu se rimski vpliv pa tudi bizantinski ne da primerjati z nobenim drugim. Zato lahko mirne duše rečemo, da so Leptis Magno ustanovili Rimljani, kar kažejo tudi nedavne izkopanine.

Katastrofalni potres je uničil eno najbolj sijajnih zgodovinskih civilizacij in prav zaradi tega potresa je bilo uničeno tudi mesto Leptis Magna, tako da so se začele sistematične izkopanine mesta samo nekaj stoletij po tem dogodku. Arheologi so odkrili ostanke iz rimskega in bizantinskega časa, tako stari trg, tržnico, gledališče, slavoloke, vile vzdolž morske obale, okrašene z mozaiki in zidnimi portreti, bazilico in krščansko pokopališče. Našli so tudi ostanke antičnega pristanišča s svetilnikom in na bregovih za mestom tudi dve trdnjavi.

Sedaj je Leptis Magna nekakšna muzejska zanimivost in obiskovalcem se za samo četrt libijskega dinarja odpirajo vrata v starodavno kulturo. Čudoviti zidovi, kipi, trgi, kamnite ulice in visoka arhitektura nemalo čudijo današnje generacije.

Nekoliko metrov od vhoda v Leptis Magno so številna javna kopališča, ki jih je dal zgraditi cesar Hadrijan približno leta 127 pred našim štetjem. Dvojezični napisi v arabščini in angleščini opozarjajo turiste, kje so bila «topla kopališča», «sladka» in «javna». No, pa tudi brez teh napisov turist takoj spozna, kaj predstavljajo določene zgradbe, saj so vse zelo dobro ohranjene. Skratka, Leptis Magna je verjetno eno izmed tistih antičnih mest, ki je v svetu najbolje ohranjeno. Napol porušeni zidovi s pravilnimi odprtinami v obliki vrat in oken opozarjajo, da se je za njimi nekoč odvijalo privatno življenje meščanov. Bile so to zelo lepe hiše, arhitektonsko, oziroma urbanistično zelo dobro razporejene, ob njih pa so tekle kamnite ulice. Sedaj ob senci zidov uživajo samo mühe, ki neprestano letajo v vročini 40 stopinj Celzija. Zaradi njih se redki čuvaji tega antičnega mesta skrivajo v senci in z dolgočasnim pogledom spremljajo turista, ki se poda na ogled mesta in se verjetno sprašujejo, ali mu ni škoda korakov in pota v tej neznosni vročini. Sicer pa se tudi naporna hoja izplača, saj ima obiskovalec priložnost videti izjemno lep amfiteater, kjer so se nekoč uprizorjevale velike igre in velike borbe. Z malo dobre volje in kondicije se lahko povzpnemo do vrha amfiteatra. Izplača se, saj se od tam odpre razgled na Leptis Magno, ki s svojimi ostanki priča o nekdanjem veličastnem mestu . . .

PRIREDITVE O ŽIVALIH

V soboto, 6. t.m., se bo začel niz prireditev, ki bodo obravnavale tematiko zavetišča živali na Opčinah. Predstave je pripravil in tudi organiziral znani tržaški kabaretist Luciano Bronzi.

Niz predstav se bo odvijal v roku dveh mesecev in bo zajel vse tržaške rajone, vstop na prireditveni prostor bo seveda prost, morebitni prostovoljni prispevki pa bodo šli v korist združenja ASTAD. S to manifestacijo namerava Luciano Bronzi tudi konkretno pomagati tej pomembni ustanovi, ki nudi nekakšno zavetišče vsem tistim živalim, ki jih v naši pokrajini prepuščajo samim sebi brezsrčni lastniki in preživijo samo zahvaljujoč se prispevkom nekaterih posameznikov.

Na sliki: Bronzijeva gledališka skupina v popolni zasedbi, in sicer od leve proti desni Laura Scherianz, Luciano Bronzi, Gianni Mannino, Roberto Martincich, Andrea Notaricola, Bruno Narduzzi, Mario Orlando.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

10.45 *Slovesnost iz Assisija*
12.30 KO JE ZAČELA TELEVIZIJA, vzgojna oddaja
13.00 Poletni sadeži — posebna oddaja
DNEVNIK 1
13.25 *Vremenska slika*
13.30 DNEVNIK
Danes v parlamentu
17.00 Mariano Rigillo pripoveduje
17.10 *Le peripezie di Penelope Pit-stop* — risanka
17.30 Kdo je bil Antonio Pigafetta, 1. del
18.00 Skede: PEDAGOGIKA — vzgojna oddaja
Besede in podobe, 1. del
18.30 NON STOP: Ballata senza manovratore — 2. del
19.00 DNEVNIK 1 — KRONIKE
19.20 HOPALONG CASSIDY — TV film
Prostovoljci iz Teksasa, 2. del
19.45 *Almanah in Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 L'ALTRO SIMEON: Gospod Cardinaud — *TV nanizanka*
21.55 *Posebna oddaja Dnevnika 1*
Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu* in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 Earth Wind & Fire in concert
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 OTROŠTVO DANES — vzgojna oddaja
Katera igra je na vrsti?
15.30 Bologna: *Kolesarstvo*
17.00 PROGRAM ZA MLADINO: Miške — risanke
17.10 KAPETAN HARLOCK — TV film
Piramida na dnu morja
17.35 *Trije načini slikanja* - 2. del
18.00 Le abilità manuali — vzgojna oddaja
18.30 *Iz parlamenta*
DNEVNIK 2 — ŠPORT
18.50 Batman — risanke
19.15 MOŠKI V HIŠI — TV film
Mama je samo ena
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 V LAWRENCEOVI HIŠI — TV film
Drugačen božič
21.35 MAJHEN KRALJ — 4. del
Majska kraljica
22.25 EUROGOL
Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.10 - 16.20 TV V ŠOLI
17.20 Poročila
17.25 MALA ČEBELICA — otroška serija
17.40 Svilena pot
18.35 OBZORNIK
18.35 Tehtnica za natančno tehtanje
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.00 V živo
22.00 DNEVNIK

Koper

19.00 Eurogol
19.50 STIČIŠČE
20.00 *Risanke*
20.15 DNEVNIK
20.30 Dvoboj pri Sant Antoniu, film
Režija: David Buttler; igrata Errol Flyn, Alexis Smith in drugi
22.00 Dokumentarna oddaja
22.30 *Jazz na ekranu:* ROD MASON BAND

Zagreb

17.35 TV koledar
17.45 Kapetan Mikula Mali
18.15 *Znanost*
18.45 KVIZ
19.30 DNEVNIK
20.00 Argumenti 70
20.50 TV drama

ŠVICA

19.05 ODPRTA ŠOLA — vzgojna oddaja
19.35 Tukaj Berna
20.30 DNEVNIK
20.45 MIR LOCARNA — film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 11.30, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Glasba za dobro jutro; 8.05 Z novim dnem; 9.00 Dnevni pregled tiska; 9.30 Otroci se igrajo; 10.05 Koncert sredi jutra; 11.00 «Visoška kronika», roman v nadaljevanjih; 11.35 Počitniški vrtiljak; 13.15 Glasba po željah; 14.10 Za prijetno popoldne: Jugotonov expres, Diskomanija; 14.45 Roža mogota; 15.35 Vodič po glasbeni umetnosti; 16.30 Rezervirano za . . .; 17.05 Skladatelji in izvajalci; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 Glasbeni drobiž.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00, - 8.30 Dobro jutro v glasbi; 8.32 Solisti klasičnih instrumentov; 9.15 Knjiga po radiu; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.10 Zmaj; 10.32 Glasbeni intermezzo; 10.40 Mozaik; 11.00 Kim, svet mladih; 11.35 Vrstijo se motivi; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mednarodni Hits; 14.33 Vrtiljak jug. motivov; 15.00 Zmaj - ponovitev; 15.20 Zig - Zag; 15.45 Mini juke box; 16.00 Poznana dela; 16.32 Crash; 16.55 Knjige v izložbi; 17.00 Poslušajmo jih; 17.32 Jug. pop scena; 18.15 Poje skupina Real Thing; 18.32 Orkestri lahke glasbe; 19.00 Opera, poezije, glasba in ples.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.00, 14.30 Poročila; 6.00 do 7.29 Glasba za dobro jutro; 13.05 Popevke se vrstijo; 13.37 Po domače s slov. instr. kvintetom in ansamblom Lojzeta Slaka; 14.00 Mali koncert; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi - prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Reklame in zabavna glasba; 16.30 Aktualna tema; 16.35 Znane melodije.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Jutranje prebujanje; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni program; 9.00 Radio anch'io; 11.00 «Biraghin» radij. priredba; 11.30 Glasbeni program z O. Vanoni; 12.03 in 13.15 Vi in jaz; 14.03 Musicalmente; 15.03 Rally; 16.40 Srečanje z VIP; Love music; 17.30 Globetrotter; 18.30 Vrtijo se plošče; 19.20 Pojeta Bob Dylan in Donatella Moretti; 20.00 Opera quiz; 20.30 Mamina toplina; 21.08 Tralaleri in druge pesmi; 23.00 Preden zaspiš, deklica.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00, 6.35, 7.05, 7.56 in 8.45 Oni drugi dan v glasbi; 9.20 Vprašanja Raidu 2; 9.32 Doktor Živago, radij. priredba; 10.12 V pričakovanju . . .; 12.45 Alto gradimento; 13.40 Belle époque; 15.00, 15.45, 16.20, 17.15, 18.33 in 19.00 Radiodue - Jeseni; 19.50 Glasbena pavza; 20.00 Intervjuji; 20.20 Prostor X - formula 2; 20.55 «Sonata di spettri» radij. priredba.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Rekreacija; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Mladina poje; 9.05 Z radiom na poti; 10.05 Rezervirano za . . .; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Jezikovni pogovori; 14.55 Minute za EP; 15.30 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 «Vsa zemlja bo z nami zapela» . . .; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Klasična glasba; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Vremenska napoved in poročila; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.20 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiov; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

OB TEDNU BOJA PROTI KAJENJU V SLOVENIJI

Kajenje je priljubljena oblika vedenja s katero mladostnik izraža svoje potrebe

Nekaj socioloških ugotovitev o vzrokih, ki privedejo mladinca, da seže po cigareti - Kvaren vpliv in zgled staršev ter vzgojiteljev

V Sloveniji je prav ta čas teden boja proti kajenju. Zato je inštitut za sociologijo in fiziologijo v Ljubljani prispeval sestavek, ki govori o tem, zakaj sežejo mladi po cigareti.

Kajenje je predvsem navada, ki se je je treba šele naučiti. Zanjo veljajo iste zakonitosti teorije učenja, kot za pridobitev katerekoli življenjske navade. Ponekem številu uspešnih poskusov kajenja, ki so seveda ustrezno nagrajeni, bodisi da so «poskuševalca» vrstniki občudovali ali pa sprejeli v svoj krog, bodisi, da je doživljal občutek moškosti, odraslosti, enakopravnosti in podobno, čemur se čez čas pridruži še fizično ugodje, ki ga kadilec občuti pri kajenju, postane navada kajenja funkcionalno avtonomna. Kadilec je osvojil navado in čimvečje količine tobaka pokadi, tem teže se bo navadi odrekel.

Kajenje je predvsem družbena navada in sprejemljiva oblika obnašanja. V družbi velja za nekaj povsem normalnega, ne pa za deviantno obnašanje. Pri tem pa družba vztraja pri svoji vrednostni sodbi: kajenje je privilegij določenih kategorij ljudi. Kajenje ni samo pravica odraslih, če jih primerjamo z mladimi, ampak je prav tako pravica moških, če jih primerjamo z ženskami, je neke vrste statusni simbol.

Kadijo vsi od kraja — otroci, mladina, odrasli. Kaže, da ima tudi dom in šola pomemben vpliv na formiranje odnosov do kajenja. Starši kadijo vpričo otrok, in tudi večina profesorjev kadi, povedo dijaki in učenci. Doma in v šoli srečujemo dvojna merila ena veljajo za odrasle — tem je kajenje dovoljeno in jim pomeni zelo prijetno družbeno navado, profesorjem in učiteljem posebno med odmori, in druga, po katerih učenci ne bi smeli kaditi.

Odrasli kadijo, ker je kajenje samo po sebi zanje dovolj privlačno zaradi narkotičnega delovanja s primernim stimulativnim učinkom in nič manj privlačno zaradi socialne vrednosti kajenja samega. Kajenje je postalo praví družbeni obred, reguliran s pravili bontona. Gre za navado, ki je po psihoanalitični teoriji vezana na oralno ugodje, relativna cenenost in s tem dosegljivost tobaka v primerjavi z drugimi narkotičnimi sredstvi pa je prav tako upoštevanja vreden faktor, ki vpliva na množičnost te razvade med odraslimi. Kajenje je torej družbena navada, za katero kadilec dobi celo vrsto pobud iz svojega okolja.

Otroci kadijo, ker pač žive v okolju, ki ga upravičeno lahko imenujemo kadilsko. Otrok se že v najranejšem otroštvu sreča z eno ali drugo platjo kajenja, saj kade njegovi starši in vsi okrog njega. Otrok je postavljen v to okolje z vrsto impulzov, s katerimi ga je obdarila navada. Radovednost, raziskovanja, posnemanje, sugestibilnost, identifikacija, vzbujanje pozornosti, težnja po uveljavljanju in podobno so težnje, ki se slej ko prej aktualizirajo v otrokovem konkretnem ponašanju. Otrok bo pač hotel posnemati tisto, kar vidi, raziskoval bo tisto, kar dobi v roke, prevzemal vedenje tistega, ki ga ima rad. Seveda se ti impulzi lahko aktualizirajo na različne načine, odvisno pač od staršev in vzgojiteljev, ki otroku oblačijo in vedrijo nebo. Zato jih otrok zaznava, kot so oni, rad bi jih posnemal, rad bi bil tak kot oni, rad bi bil velik in odrasel. In če njegovi starši ter vzgojitelji kadijo, jih bo pač posnemal tudi v kajenju. Dokler bo cigareta v ustih eden od atributov moškosti ali odraslosti, atribut «emancipiranosti», otrokom prepovedan sad, dokler bo vladalo neskladje med besedami in dejanji odraslih, bodo naravni impulzi silili otroke v poskušanje kajenja.

Kajenje je predvsem priljubljena oblika vedenja, s katerim mladostnik manifestira svoje socialne in psihološke potrebe in ena od oblik njihovega zadovoljevanja. Ker velja kajenje kot znak odraslosti in moškosti, je kajenje pri mladini tudi protest proti odraslim in znamenje neodvisnosti od odraslih. Fantje kadijo zato, ker želijo, da bodo videti bolj moški, dekleta pa zato, ker s tem manifestirajo svojo težnjo po odraslosti in hkrati po enakosti s fanti.

Kajenje je za mladino akt, ki omogoča, da mladostnik na zelo sprejemljiv in «družbeni» način prikrije svoje manjvrednostne komplekse, med katere sodi tudi značilna motorična nespretnost in nerodnost. S cigareto pa mlad človek, ki sicer ne ve kam z rokami, odlično zaposli svoje roke in tako brez težav prebrodi prvo zadrego, v kateri se znajde ob prvih kontaktih s svojimi vrstniki istega ali nasprotnega spola. Nezrelost in nedoraslost socialnim zahtevam ter lastnim željam ustvarjajo v mladem človeku občutja negotovosti in celo zaskrbljenosti, ki se nanaša na telesne spremembe in na socialno vlogo na različnih ravneh. Vzrokov in povodov, da mladina kadi je še več, v medsebojni povezanosti in odvisnosti pa vsi ti vzroki in povodi utrdijo kajenje v običajne oblike vedenja, ki jih je potem težko izkoreniniti.

Predvsem bi morali kajenje razvrednotiti s tem, da mu odvzamemo njegov statusni in simbolični znak, mladini pa omogočiti, da svoje težnje in psihološke potrebe zadovoljuje na bolj primeren in manj škodljiv način. Seveda pa to ni mogoče, dokler odrasli ne bodo spoznali, da je kajenje škodljiva navada tudi za odraslega človeka, in se kajenju ne bodo odpovedali. Dokler bodo odrasli mislili, da so opravili svojo dolžnost, če s cigareto v ustih mladini prepovedujejo kaditi in govoričijo o škodljivih posledicah kajenja, bodo v mladih vzbujali le odpor, ki pa se bo kazal s tem, da bodo kadili. Želje, mnenja in nenazadnje zgled staršev ter vzgojiteljev bi prav gotovo pomembno vplivali na oblikovanje odnosov mladih ljudi do kajenja.

Boj proti kajenju med mladino je najtesneje povezan z bojem proti kajenju med odraslimi. Če kajenje ne bi pomenilo posebne vrednosti za odraslega, bi tudi za mladino izgubilo privlačnost.

Ves boj proti kajenju je izrazito kampanjskega značaja, enostranski je in mladim ljudem sploh neprilagojen. V zgolj posameznih obdobjih, iz takega ali drugačnega razloga, lahko preberemo nekaj člankov, ki opozarjajo na škodljivost kajenja, na zvezo kajenja z rakom na pljučih in podobno. To pa je tudi vse. Šole niso v prizadevanjih, odvrniti mladino od kajenja, storile ničesar, zadovoljujejo se s prepovedjo kajenja v šoli in morda s kaznovanjem; ne eno in ne drugo pa nima z vzgojo nič skupnega. Tudi sklicevanje na bolezni, ki jih prinaša kajenje, za mladino ni prepričljiv argument, ki naj bi jo odvrnil od kajenja. Mlad človek je zdrav, bolezni ne pozna. Starost je še neznansko oddaljena, zdravje in dolgo življenje pa sta za mladostnika preveč oddaljeni vrednosti, da bi bilo zanju vredno žrtvovati trenutno ugodje in uspeh, ki ga doživljajo ob kajenju, kajti bližnji cilji pač mnogo močneje motivirajo, kot oddaljeni.

Prepričljivi za mladino bi bili vzorniki na vseh tistih področjih, ki privlačijo sodobno mladino, prepričljivi so zdravstveni razlogi in vprašanje telesne ter duševne kondicije športnikov in nenazadnje — prepričljivi so tudi razlogi, ki se nanašajo na zunanji videz. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti na dejstvo, da bo od kajenja nemogoče odvrniti mladega človeka, ki je ves razdvojen, izgubljen in prepuščen samemu sebi, ki ne verjame v človeka, v bodočnost, ki je nezadovoljen z vsem okrog njega. To pa seveda presega okvir boja proti kajenju, oziroma daje boju proti kajenju povsem drugačne razsežnosti. Boj sam ostaja integralni del širšega problema, ki se nanaša na skrb za mladino nasploh.

Dogodki v slikah

V nedeljo je bila v Podlonjerju prva rajonska šagra mandrijerjev. Praznik, ki se je odvijal v prostorih Ljudskega doma, je priredilo Slovensko prosvetno društvo «Union», ki deluje v sklopu istoimenskega združenja. Občinstvo je lahko prisluhnilo tudi bogatemu kulturnemu sporedu, kot vidimo na slikah, ki jih je posnel naš fotograf

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ne ogrožajte svojega dela z neprevidnostjo. Prijetno srečanje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Počakajte nekoliko, preden začnete uveljavljati svoje pobude. Ravnovesje v družinskih odnosih.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zelo ugodne poslovne priložnosti, posebno v teku jutra. Ne podcenjujte občutljivosti drage osebe.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Prejeli boste ponudbo za sodelovanje. V družbi prijateljev se boste pomirili.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ne posegajte z nasveti v poslovanje prijatelja. V odnosu do drage osebe bodite bolj previdni.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Dobro preračunajte tveganja, ki bi jih od vas zahtevali za neki podvig. Zadoščenje za vse, ki ljubijo študij.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ogibajte se pretirani zabavi in ničesar ne jemljite na lahko. Z ljubljeno osebo se boste lotili načrtov.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Dosegli boste uspeh, ki bo utrdil neko sodelovanje. S svojim optimizmom boste vplivali na sosede.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Nastopile bodo težave v uresničevanju programa. Objokovali boste neko zaupanje.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Z natančno izdelanim programom boste uspešno izpolnili neko nalogo. Vaši nasveti bodo cenjeni.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Bodite pazljivi, da ne zabredete v nesrečno zadevščino. Nekoliko nervozni boste.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Jutro najbolj primerno za neki obisk. Bodite velikodušni do osebe, ki jo ljubite.

Iz umetnostnih galerij

UMETNIŠKO SPOROČILO V DELU KIPARJA HIRSTA

V kiparstvu Proteja Hirsta je že od vsega začetka izstopala velika ljubezen do življenjsko utripajočih oblik človeškega telesa. Ostajala je nespremenjeno velika, neglede na povojne preobrazbe struj v svetu, ki so zanikale kiparske tradicije in zaradi svobode oblikovanja in izbire gradiva omogočale, da si je marsikdo poiskal svoj trenutek, sicer zelo minljive slave.

Hirst je razstavljal že vsepovsod in potem stalno izpopolnjeval, seveda ob trdem študiju, dinamiko in oblikovanost teles. Prav tako kot velika umetnika Roden in Meštrović, Hirst ne kleše kamna. Svoje stvaritve modelira z glino, poznejše odlivke pa potem v bronu. Iz gline gnete z izredno svretnostjo in občutljivostjo človeške like, najraje predstavlja goloto telesa, ob vsem tem pa prihaja do izraza igra mišic v razgibanosti umetnikovega impresionistično navdihnienega realizma. Res škoda je, da danes v kivarstvu statični ritmi ne zadoščajo več, saj je to nekakšen imperativ stehnizirane civilizacije, ki povsod zahteva izredno dinamiko življenja in gibanja. Temu nagibu in vodilu sledi tudi Hirst, pa čeprav s primerno izbiro kiparske oziroma ustvarjalne motivike. Razumljivo je torej, da podajajo mnogi kipi videz akrobatskih veščin, ko telo lebdi med nebom in zemljo v bežnem trenutku skrajnega napora in obenem veselega občutja, ki prikazuje s strani golega akrobata obvladanje moči in vrožnost njegovega mišičevja. Zato so mnogi plastični liki odprti s kovinskim drogom. Odmevi te razgibanosti pa so vidni tudi v stvaritvah, ki trdno stojijo na zemlji, kot na primer v odličnem bronu, ki v naravni velikosti podaja silhueto sključene mlade ženske.

Če je pred približno vol stoletja znani zagovornik dinamičnega izraza futurist Boccioni nekje zapisal, da je umetnost, ki slači človeka, mrtva umetnost, pa Hirst dokazuje, da nosijo tudi goli liki ljudi v sebi svoje umetniško sporočilo, tako da si velja njegovo razstavo prav zares ogledati.

M. B.

Patronat KZ - INAC svetuje

Samostojni delavci imajo pravico poviška samo na delavski pokojnini

Vpr.: «Po petih letih čakanja bom dobil še drugo pokojnino. Sem namreč že od vsega začetka vpisan kot kmet in še zmeraj redno plačujem prispevke. Imam pa še drugo pokojnino, ker sem plačeval prispevke. Zanima me, če bom dobil minimalno kmečko pokojnino, čeprav imam že minimalno delavsko pokojnino?»

S. M.

Očitno vam je INPS z dopolnitvijo 60. leta starosti priznal starostno pokojnino na osnovi delovne dobe kot podrejeni delavec in prostovoljnih prispevkov, ki ste jih doplačevali do dopolnitve skupno 15. letih pokojninske dobe. Minimalna pokojnina je logična posledica takega stanja, ker so bili vplačani prispevki vse prenizki. Vendar pa vam moram dati neprijetno novico, da na osnovi vašega samostojnega zavarovanja kot kmet ne boste bili deležni druge samostojne kmečke pokojnine, ker uživanje ene pokojnine pri nekem pokojninskem skladu izključuje možnost priznanja druge pokojnine, ker INPS upravlja oba sklada (od kmetov in podrejenih delavcev). S 65. letom vam bodo priznali, če boste pravočasno predložili ustrezno prošnjo, le majhen povišek na pokojnini, ki jo že uživate, oziroma je zelo možno, da tega poviška, kljub 20-letnemu zavarovanju pri kmečkem skladu, sploh ne boste deležni. Vse je namreč odvisno od dejstva, kakšna je vaša pokojninska osnova: ker uživate minimalno pokojnino (122.300 lir), je odločilne važnosti, kakšna je razlika med tem zneskom in efektivno odmero pokojnine na osnovi vplačanih prispevkov. Če je ta efektivna pokojnina malo nižja od minimalnega zneska, ki ga sedaj prejemate, potem imate kako upanje, da boste dobili vsaj majhen povišek, v nasprotnem primeru pa bo sedanja minimalna pokojnina, kljub akreditaciji nadaljnjih 20 let, ostala nespremenjena, čeprav imate skupno več kot 35 let pokojninske dobe. Kar se pa tiče vašega zavarovanja pri kmečkem skladu, ni z ozirom na vašo starost več potrebno, da ste vpisani, če se ne več pretežno posvečate kmečkemu delu. Do zdravstvene oskrbe imate namreč pravico brezplačno, plačevanje nadaljnjih zavarovalnih prispevkov pa sploh ne bi vplivalo na vašo pokojnino.

PRIZNANJE RAZNIH VOJAŠKIH OBLASTI

Vpr.: «V vaši zadnji rubriki sem z zanimanjem prebral vest, da bo odslej INPS priznal celo dobo vojaščine. Jaz sem že tri leta v pokoju in se mi zdi, da mi niso priznali približno šest mesecev vojaščine. Ko sem urejal starostno pokojnino, sem izročil tudi vojaški list, sedaj pa bi ga spet potreboval, vendar so mi tedaj rekli, da mi ga vojaške oblasti ne bodo več izdale. Kaj naj naredim? Kako naj dokažem svojo pravico?»

D. Š.

Ko zavarovanec urejuje svoje pokojninske zadeve, je priporočljivo, da priloži prošnji le overovljeno fotokopijo vojaškega lista, ker mu le-ta kdaj v bodoče lahko koristi, kot je sedaj vaš primer. Na vašem mestu bi ponovno vprašal vojaški list na pristojnem uradu z obrazložitvijo, zakaj vam rabi. Potrebno je namreč razbrati z vojaškega lista, če dotični bivši vojak res uveljavlja katero izmed obdobij, ki jih je sedaj priznal zavarovalni urad INPS. Če se vam to ne bi posrečilo, pa vam svetujem, da vložite nemudoma na INPS prošnjo za ponovno likvidacijo pokojnine, ker vam ob seštevanju pokojninske dobe niso upoštevali celotnega vojaškega roka, kot je razvidno iz vojaškega lista, ki je v stari pratiki. INPS bo tako poiskal vašo prejšnjo prošnjo in tako bo prišel na dan vaš vojaški list.

NOGOMET

V EVROPSKIH POKALIH

Milan (0:1) izločen

Bigon in tovariši so sinoči doma nepričakovano izgubili s Portom Smola Torina - Po remiju s Perugio Dinamo izpadel - Ostale italijanske in jugoslovanske ekipe uspešne - Bled nastop Udineseja proti Čeliku

Včeraj so odigrali povratne tekme prvega kola evropskih nogometnih pokalov. Rezultati tekem so bili dokaj ugodni za italijanske in jugoslovanske ekipe, ki nastopajo v štirih evropskih pokalnih prvenstvih. Jugoslovanske enajsterice so slavile tri zmage in izsilile dva neodločena izida, kar je seveda pozitiven obračun. Iz nadaljnjega tekmovanja pa je izpadel zagrebški Dinamo, kateremu ni uspelo na domačih tleh nadoknaditi enega gola, ki ga je prejel na gostovanju v Perugii. Vse ostale ekipe pa so se uvrstile v naslednje kolo.

Nekoliko slabše pa so se odrezale italijanske enajsterice. Dosegle so le eno zmago, en neodločen rezultat in kar tri poraze, italijanski prvak Milan in Torino pa sta poleg tega izpadla iz nadaljnjega tekmovanja. Vse ostale enajsterice so se uvrstile v naslednje kolo.

POKAL PRVAKOV

V povratnem kolu pokala prvakov je za eno večjih presenečenj gotovo poskrbel portugalski Porto, ki je sinoči na San Siru izločil italijanskega državnega prvaka. Gostje so zmagali z golom razlike, s prikazano igro pa so upravičili svojo prednost. Milanu v tem začetku prvenstva ne gre od rok. Ekipa je le bleda senca lanskega moštva, ki si je popolnoma zasluženo priborilo državni naslov.

Splitski Hajduk pa je zmagal tudi na gostovanju v Turčiji, kjer je z golom Djordjevića premagal ekipo Trabzonspora. S tem rezultatom so se Splićani uvrstili v osmino finala pokalnih prvakov.

(šestnajstina finala)

(Z velikimi črkami zapisane enajsterice so napredovale v višje kolo)

Trabzonspor (Tur.) — HAJDUK SPLIT (Jug.)	0:1
DINAMO TBILISI (SZ) — Liverpool (VB)	3:0
DUKLA PRAGA (ČSSR) — Ujpest Dosza (Madž.)	2:0
Austria Dunaj (Av.) — VELJE (Dan.)	1:1
Aek Atene (Gr.) — ARGES PITESTI (Rom.)	2:0
Östers Vaxjö (Šved.) — NOTTINGHAM (VB)	1:1
CELTIC (Škotska) — Partizan Tirana (Alb.)	4:1
Ruch horzow (Pol.) — DINAMO BERLIN (NDR)	0:0
HAMBURGER (ZRN) — Valur Reykjavik (Isl.)	2:1
Beveren (Bel.) — SERVETTE (Švi.)	1:1
OMONIA (Ciper) — Red Boys (Luks.)	6:1
AJAX (Niz.) — Helsinki (Fin.)	8:1
REAL MADRID (Šp.) — Levski Sofija (Bol.)	2:0

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Juventus in Rijeka sta se uvrstila v nadaljnje kolo tega pokala.

Turinčani so sicer včeraj izgubili z madžarskim moštvom Raba Eto z 1:2, v prvem srečanju pa je Juventus zmagal z 2:0 in se je tako uvrstil v drugo kolo. Edini zadetek za Turinčane je včeraj dosegel Causio v drugem polčasu, kar pa je bilo seveda dovolj za uvrstitev v prihodnje kolo.

Tudi Rijeka je uspešno premostila prvo pokalno oviro. Po dokaj razburljivi tekmi so včeraj Rečani premagali belgijsko moštvo Beerschot z 2:1. V prvi tekmi pa se je srečanje končalo brez gola. Oba zadetka za Rečane je včeraj dal Radović.

(šestnajstina finala)

Raba Eto (Madž.) — JUVENTUS (It.)	2:1
RIJEKA (Jug.) — Beerschot (Bel.)	2:1
MAGDEBURG (NDR) — Wrexham (Wales)	5:2
ARIS BONNEVOIE (Luks.) — Reipas Lahti (Fin.)	1:0
STEAUA Bukarešta (Rom.) — Young Boys (Švi.)	6:0
Fenerbahce (Tur.) — ARSENAL (VB)	0:0
LOKOMOTIVA Košice (ČSSR) — Innsbruck (Av.)	1:0
WATERFORD (Irska) — Göteborg (Šved.)	1:1
Fortuna Düsseldorf (ZRN) — GLASGOW RANGERS (Škot.)	0:0
VALENCIA (Šp.) — Kopenhagen (Dan.)	4:0
BARCELONA (Šp.) — Akranes (Islanda)	5:0
Twente Enschede (Niz.) — PANIONIOS ATENE (Gr.)	3:1

POKAL UEFA

Osrednje srečanje v tem pokalu je bilo bržkone v Zagrebu, kjer pa sta domači Dinamo in Perugia igrala brez gola. Paolo Rossi in tovariši, ki so v prvi tekmi zmagali z 1:0, so se tako uvrstili v naslednje kolo.

Italijanski nogometaši so si napredovanje zaslužili, saj so bili tudi v Zagrebu povsem enakovredni in občasno celo boljši od Zagrebčanov. Že dejstvo, da je bil Dinamov vratar Stinčić najboljši nogometaš na igrišču, kaže, da so bili Perugiini napadalci zelo nevarni.

Kot je bilo pričakovati, je Crvena zvezda brez posebnih težav (3:0) odpravila turško moštvo Galatasaray.

(dvaintridesetina finala)

SAINT ETIENNE (Fr.) — Lodz (Pol.)	3:0
GRASSHOPPERS (Švi.) — Progres Niedercorn (Luks.)	4:0
BAYERN (ZRN) — Bohemians Praga (ČSSR)	2:2
EINTRACHT (ZRN) — Aberdeen (Škot.)	1:0
STANDARD LIEGE (Bel.) — Glenavon (Irs.)	1:0
Stavanger (Nor.) — Mönchengladbach BORUSSIA (ZRN)	1:1
West Bromwich (VB) — KARL ZEISS JENA (NDR)	1:2
Anderlecht (Bel.) — DUNDEE (Škotska)	1:1
DIOSGYÖR (Madž.) — Rapid Dunaj (Av.)	3:2
Stal Mielec (Pol.) — AARHUS (Dan.)	0:1
UNI CRAIOVA (Rom.) — Wiener Sportclub (Av.)	3:1
BANIK OSTRAVA (ČSSR) — Orduspor (Tur.)	6:0
DINAMO DRESDEN (NDR) — Atletico Madrid (Šp.)	3:0
Dinamo Zagreb (Jug.) — PERUGIA (It.)	0:0
CRVENA ZVEZDA (Jug.) — Galatasaray (Tur.)	3:1
Real Sociedad (Šp.) — INTER (Italija)	2:0
MALMÖ (Šve.) — Palaseura (Finska)	2:0
EINDHOVEN (Niz.) — Sporting Gijon (Šp.)	1:0
Everton (Angl.) — FEYENORD (Nizozemska)	0:1
LEEDS (Angl.) — La Valletta (Malta)	3:0
IPSWICH (Angl.) — Skeid Oslo (Norveška)	7:0
KAISERLAUTERN (ZRN) — Zürich (Švi.)	5:1
KEFLAVIK (Isl.) — Kalmar (Švedska)	1:0
Ferencvaros (Madž.) — LOKOMOTIV (Bol.)	2:0
CSKA Sofija (Bol.) — DINAMO KIJEV (SZ)	1:1
Torino (It.) — STUTTGART (ZRN)	2:1

SREDNJEEVROPSKI POKAL

Udinese — Čelik 0:0

V drugem kolu srednjeevropskega pokala sta se včeraj v Vidmu pomerili domači Udinese in Čelik iz Zenice. Tekma se je zaključila brez zmagovalca, tako da sta tudi po tej tekmi obe ekipi na vrhu lestvice z enakim številom točk. Tekma je bila na zadovoljivi tehnični ravni; več priložnosti je imel Udinese, predvsem z razigranim Vagheggijem, obramba gostov pa je bila vedno na mestu; dobro se je izkazal vratar Juričević, ki je bil vselej dobro razpoložen.

Tretje kolo tega tekmovanja bodo odigrali 23. oktobra; Udinese bo gostoval na Madžarskem proti enajsterici Debrecen, Čelik pa bo sprejel v goste Rudo zvezdo iz ČSSR.

ODBOJKA

OD JUTRI DO 13. T. M.

Začetek evropskega prvenstva

V šestih francoskih mestih bodo najprej na vrsti kvalifikacije, nato pa finale v Parizu (moški) in Lionu (ženske) - Italija samo v moški konkurenci, Jugoslavija pa v obeh

Od 5. do 13. t.m. bo v Franciji evropsko prvenstvo v odbojki tako v moški kot tudi v ženski konkurenci. V šestih francoskih mestih se bo potegovalo za naslov najboljšega na starem kontinentu po dvanajst reprezentanc v obeh konkurencah. Na EPO 75 v Beogradu je bilo sklenjeno, da bo EP vsaki dve leti (in ne štiri, kot je bilo v preteklosti). Do prvenstva 1971, ki je bilo v Italiji, je nastopalo neomejeno število reprezentanc, od leta 1975 naprej pa samo dvanajst najboljših. Na prvenstvu imajo pravico do igranja prvih pet držav iz preteklega prvenstva (v našem primeru iz leta 1977, ki je bilo na Finskem) poleg teh še organizator ter šest drugih zastopnikov, ko si priborijo pravico na kvalifikacijskih turnirjih. Letos bosta v Franciji igrali obe jugoslovanski izbrani vrsti, od Italijanov pa bodo tokrat samo moški, ker se je italijanska odbojkarska zveza odrekla nastopu žensk, ali bolje rečeno, niso nastopile spomladi na kvalifikacijah. Glede na uspeh reprezentance na MIS ter razmeroma mladi ekipi res ni bilo pričakovati takega ukrepa, če seveda mislijo v prihodnosti dati tudi odbojkaricam enake pogoje in možnosti za prodor v srednjo evropsko kakovostno skupino.

Tako v moški kot tudi v ženski konkurenci branijo evropski naslov odbojkarji in odbojkarice SZ. Tudi pred skorajšnjim 11. prvenstvom so nesporni favoriti in res težko jih bo spodriniti z evropskega odbojkarskega Olimpa. Zastopnice SZ se lahko ponašajo s šestimi zaporednimi zmagami, njihovi vrstniki pa s štirimi. Moški so na lanskem SP v Rimu nesporno dokazali, da res nimajo enakovrednega tekmeca na svetu in v Evropi še toliko manj, ker Poljaki, po dveh velikih uspehih na OI v Montrealu in SP v Mehiki, preživljajo krizo. Ženska reprezentanca SZ se je morala odreči svetovnemu naslovu pred domačimi gledalci, toda njen cilj je bil usmerjen na prohodnje OI v Moskvi, saj so reprezentanco izdatno pomladili ter bo že v Franciji pokazala svojo pravo vrednost in moč.

Pred štirimi leti so bile v Beogradu tri izločilne skupine, s štirimi reprezentancami; prvi dve sta se potem borili v skupini šestih boljših za končni vrstni red od 1. do 6. mesta, slabša dva zastopnika (tudi v skupini šestih) pa za razpored od 7. do 12. mesta. Pred dvema letoma so spremenili tako, da je igralo izločilni del po šest reprezentanc v vsaki skupini. Prvi dve sta potem igrali v pol finalu navzkrižno za uvrstitev od 1. do 4. mesta, tretja in četrta za mesta od 5. do 8., slabši dve pa za končni vrstni red od 9. do 12. mesta. Ta sistem tekmovanja je bil na Finskem deležen kritik prav od vseh udeležencev. Evropska odbojkarska konfederacija - CEV - je seveda te kritike upoštevala in tako smo spet prišli na tri skupine, s štirimi ekipami. Posamezne skupine bodo igrale v naslednjih mestih in so tako sestavljene:

MOŠKI

Nantes
SZ, Madžarska, Jugoslavija in Grčija
St. Quentin
Poljska, Bolgarija, Italija in Belgija
Toulouse
Romunija, Francija, ČSSR in NDR

ŽENSKE

Orleans
Poljska, ZRN, SZ in Romunija
Cannes
NDR, Belgija, ČSSR in Bolgarija
Evreux
Jugoslavija, Francija, Madžarska in Nizozemska

JADRANJE

«POKAL BERNETTI»

Odlično 5. mesto Malalanovega Kajtimara

Na regati za Pokal Bernetti, ki ga je organiziral PK Pietas Julia iz Sesljana, se je v nedeljo zbralo nad 50 posadk razredov IOR in OPEN. V razredu OPEN sta tekmovali tudi posadki SPK ČUPA in sicer Kajtimar (Malalan, Košuta, Šik in Zandomeni), ki je v svojem razredu s popravljenim časom odnesel odlično 5. mesto ter Ona (Kosmina, Cantelli, Rolič in Zavadlav), ki je zasedla 8. mesto. V zagrizenem boju za boljšo uvrstitev sta obe posadki pokazali tehnično in fizično pripravo posebno v trenutkih ko sta kratka nepozornost ali nepresodnost v izgubo časa.

V Tržaškem zalivu bo prihodnjo nedeljo še regata za Pokal jeseni, ki spada med najvažnejša tovrstna tekmovanja v Italiji. Na regati bo zastopalo Čupo kar 7 jadrnic in sicer trije S 30 Ona - Kosmina, Kajtimar - Malalan, Jura - Zandomeni, Zigurat - Žgur, Sitna - Zavadlav, Marija Tereza - Baucon ter Teloh - Bensi.

Te odlične priložnosti, ko se našim jadralcem nudi možnost, da se pomerile z izkušenejšimi jadralci na državni ravni, niso le sad prizadevanj SPK ČUPA, marveč tudi predpogoji, posebno s tekmovalnega vidika, za razvoj tega športa v zamejstvu. (m.m.)

OBVESTILA

ŠPORTNA ŠOLA

sporoča, da se bo telesnovzgojni pouk za otroke na stadionu «1. maj» pri Sv. Ivanu začel jutri in sicer ob 14.30 za otroke 1. in 2. razreda in ob 16.00 za otroke 3., 4. in 5. razreda osnovne šole.

Starši naj ob tej priložnosti poravnajo šolnino.

Datum začetka telovadbe za otroke vrtcev bomo sporočili v prihodnjih dneh.

* * *

ŠK KRAS obvešča, da bo ponovno začela telovadba za odrasle rekreativce. Prvi trening ter obenem sestanek bo danes, 4. t.m., v osnovnošolski telovadnici v Saležu ob 20.30.

KOŠARKA

V PRVENSTVU A-2 LIGE

Pagnossin: leto varčevanja

Goriški ligaš ima trenutno boljšo ekipo od lanske - Pozornost mladim silam

Letošnje prvenstvo košarkarske ekipe Pagnossina, ki bo nastopil v prvenstvu A-2 lige, bo v znamenju varčevanja. V tej luči je treba tudi gledati pomanjkanje nakupov dobrih igralcev. To je bilo rečeno na tiskovni konferenci, ki jo je goriška ekipa pripravila za novinarje pred dnevi. Na njej so bili prisotni predsednica ekipe Ida Pagnossin, podpredsednik Francesco Moise, tehnični direktor Corrado Vescovo ter trener Jim McGregor.

Kot je uvodoma poudaril tehnični direktor, se je goriška ekipa znašla pred precejšnjimi težavami. Konec lanskega prvenstva je namreč zapadla abinacija UGG - Pagnossin. Treba je bilo poiskati novo podjetje, ki bi finančno podprlo ekipo. Po vrsti dogovorov je Pagnossin podaljšal abinacijo za tri leta. Zavlačevanje pri teh pogajanjih, ki so se končala komaj v drugi polovici julija, je preprečilo, da bi tehnično vodstvo ekipe usmerilo svojo pozornost na nakupe raznih igralcev. Poleg tega je treba pristaviti, da je ekipa razpolagala z omejeno vsoto denarja, zaradi česar večjih (beri dražjih) nakupov ni bilo mogoče opraviti.

Kar zadeva letošnjo ekipo je Vescovo mnenja, da je močnejša od lanske, ko je za las zapravila možnost napredovanja v prvo zvezno ligo. McGregor namreč razpolaga z višjimi rezervnimi igralci. K temu pa je treba pristaviti, da so si mladi igralci v lanskem letu nabrali marsikatero izkušnjo. Trditve Vescova so podkrepila predprvenstvena srečanja, ko je Pagnossin pokazal dobro tehnično in atletsko pripravljenost. Vescovo je nazadnje naslovil poziv na goriško publiko, da bi v čimvečjem številu prisostvovala tekmam in tako prispevala k uspehu Pagnossina.

V pogovoru z novinarji so predstavniki Pagnossina med drugim dejali, da pomeni prihod McGregorja ponovno zagotovilo, da bo ekipa v najkrajšem času postala ena najboljših v Italiji, še posebno če pomislimo, da igrajo v Pagnossinu pretežno mladi igralci, ki imajo pred seboj obete. S tem v zvezi je vodstvo Pagnossina v letošnjem letu posvetilo veliko pozornost mladinskemu sektorju, saj se dobro zaveda pomembnosti tega problema.

Na naše vprašanje, ali je vodstvo kdaj pomislilo, da bi kot tujca kupilo kakega dobrega jugoslovanskega igralca, ki bi omogočil tudi obisk večjega števila gledalcev z onstran meje, je predsednica povedala, da je to njihova že večletna želja. Pred leti so namreč potekala pogajanja za prihod Čosića v Gorico. «Dvoboj» s Synudinejem pa je bil neenak, saj je bolonjska ekipa razpolagala z večjo vsoto denarja. «Sedaj,» je nadaljevala predsednica, «skušajo na kak način usmeriti pozornost na Delibašića. Zavedajo pa se, da se bo za jugoslovanskega zvezdnika potegovalo več italijanskih in tudi drugih ekip.»

McGregor je na vprašanje, ali je letos ekipa dovolj zrela za prestop v višjo ligo, dejal, da je to brez dvoma tako, sicer pa je letos A-2 liga kakovostno enako močna kot prva. Kar zadeva igralce, je z njimi precej zadovoljen, čeprav je njihova srednja starost zelo nizka. Pol za šalo, pol za res je pristavil, da bo za razne menjave na igrišču moral vsakokrat vprašati dovoljenje njihovih staršev.

Pagnossin se torej pripravlja na letošnje prvenstvo predvsem da bi obstal v tej ligi. Vse kar bo več, bo dobrodošlo.

R. Pavšič

KOŠARKA

NA TURNIRJU V MILJAH

Nepričakovan poraz Jadranove peterke

Naši fantje so izgubili z Interjem 1904 - Drevi s Servolano

Inter 1904 — Jadran 83:80 (42:40)

JADRAN: A. Sosič, V. Sosič, K. Starc 7, I. Starc 13, Kraus 2, Čuk 12, B. Vitez 17, M. Vitez 9, Ban 20, Danev.

SODNIKA: Festini in Tomasi.

Jadran je v svojem prvem uradnejšem nastopu nove sezone doživel poraz. V prvi polfinalni tekmi turnirja, ki ga prireja CGI iz Milj in na katerem nastopajo vse najboljše tržaške ekipe, razen seveda Hurlinghama, je slovenski četrtoligaš klonil Interju 1904, ki prav tako igra v D ligi.

Poraz je bil resnici na ljubo dokaj nepredviden, na igrišču pa se je izkazalo, da je bil tudi povsem zaslužen. Jadranovci so zaigrali vse preveč raztrgano in so tako podlegli moštvu, ki ima v skupinski igri svojo poglavitno moč. V naši ekipi bo treba popraviti še marsikatero vrzel v obrambi, predvsem pa bo treba izpiliti in preurediti igro v napadu.

V moštvu samem ostaja torej še več problemov in le težko jih bo rešiti do začetka prvenstva. Prvenstvo D lige se bo namreč začelo 14. oktobra, Jadran pa bo svoj krstni nastop opravil v soboto, 13. oktobra, na domačem igrišču v dolinski telovadnici proti Tigersu iz Gorice s pričetkom ob 19.30.

Drevi bo Jadran odigral še drugo polfinalno srečanje turnirja v Miljah. Spoprijel se bo s Servolano in tekma bo gotovo za naše fante važen test. Začetek tekme bo ob 20.30.

I. S.

ODBOJKA

V mednarodni moški odbojkarski tekmi v Toulouseu je Bolgarija premagala Francijo s 3:1.

KARATE

Pojutrišnjem se bo v Bruslju začelo letošnje evropsko prvenstvo v karateju. Prvenstvo ima poseben pomen za Jugoslovane, saj bodo morali braniti kar pet naslovov evropskih prvakov. Na zadnjem prvenstvu so namreč osvojili zlate kolajne med posamezniki in posameznicami, v moških in ženskih sestavah ter ekipno.

KOŠARKA

Košarkarji ljubljanske Iskre Olimpije bodo odpotovali na višinski trening v Bovec. Tam bodo ostali 15 dni. Med tem bodo odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem, med drugimi tudi z goriškim Pagnossinom (verjetno v sredo, v Tolminu).

KOLESARSTVO

V DIRKI PO EMILIJI

Saronni ali Moser?

BOLOGNA — Kolesarska sezona se počasi bliža koncu, kljub temu pa je spored dirk po Italiji, kot v tujini še zelo bogat. Lahko rečemo, da se bo sezona praktično zaključila v soboto, 13. oktobra, ko bo na vrsti krožna dirka po Lombardiji, ki velja za eno najprestižnejših, obenem pa najtežavnejših dirk v vsej sezoni. Pred to preizkušnjo se bodo italijanski in tuji kolesarji pomerili še na nekaterih drugih progah, ki jih predvideva mednarodni koledar dirk. Tako bo danes na vrsti krožna dirka po Emiliji, v kateri se bodo pomerili vsi najboljši italijanski kolesarji; zagotovljena pa je tudi zelo kakovostna prisotnost tujcev, ki jih bo vodil Belgijec De Vlaeminck, ki je krožno dirko po Emiliji že osvojil leta 1976.

Največ zanimanja je seveda za ponovni dvoboj med Moserjem in Saronnijem, ki sta nesporna favorita za končno zmago. Proga bo merila 236 km, start in cilj pa bosta v Bologni.

KOŠARKA

MEDCELINSKI POKAL

Uspešen start Sarajevčanov

SAO PAULO — V prvem kolu medcelinskega košarkarskega pokala je sarajevska Bosna premagala ameriško ekipo Mokana s 114:111 po podaljšku.

V drugi tekmi tega kola pa je brazilska peterka Siria odpravila Quebradillas (Portoriko) kar s 114 proti 81.

Bor — Kontovel

Drevi ob 18. uri se bosta na stadionu «1. maj» v prijateljski tekmi spoprijeli kadetski peterki Bora in Kontovela.

ATLETIKA

V TROBOJU ZA DEČKE IN DEKLICE

Vrsta osebnih in društvenih rekordov

Med dečki se je najbolje izkazal borovec Aljoša Gašperlin, ki je dosegel dva osebna rekorda ter društvenega v troboju

Atletska sezona se počasi bliža koncu in zato so tekmovanja vse bolj redka. Predvsem v kategoriji dečkov in deklic je med zadnjim deželnim prvenstvom ter prihodnjim tekmovanjem skoraj cel mesec premora. To vrzel je skušala atletska sekcija Bora dopolniti s tekmovanjem v troboju, ki je bilo v torek na Kolonii.

Na šolskem stadionu se je kljub neugodnim vremenskim razmeram zbralo lepo število 25 tekmovalcev treh kategorij dečkov in deklic. Omeniti je treba, da je bilo tekmovanje neuradno in namenjeno le članom naših treh slovenskih društev, ki gojijo atletiko, zato je bila prisotnost več kot zadovoljiva. Dosegli so več osebnih ter celo štiri društvene rekorde in zato lahko rečemo, da je tekmovanje povsem uspelo.

Med dečki je zopet dokazal svojo premoč borovec Gašperlin, ki je dosegel osebna rekorda v krogli ter v daljini ter društvenega v troboju. Takoj za njim se je uvrstil član Adrie Bonanno, ki je izboljšal društveno znamko v troboju in izenačil tisto na 80 m. Za četrti društveni rekord je poskrbel član Levstika Furlan, ki je zbral v troboju za svoje društvo doslej največ točk.

Osebne rekorde so nato dosegli še borovki Starc na 80 m ter v daljini in Gerdolova v vseh treh panogah na programu in članica Levstika Sedmakova na 60 m ter v daljini; dobro se je izkazala tudi članica Adrie Gregori, ki je na 60 m in v daljini dosegla zanimive rezultate glede na to, da sodi še v najnižjo, C kategorijo. Velika večina tekmovalcev je nato izboljšala osebne rezultate predvsem v sprintu, sicer ob pomoči vetra.

REZULTATI

DEČKI

Kat. A:

1. Aljoša Gašperlin (Bor) 80 m: 10"6; krogla: 11,22 m; daljina: 5,11 m; točk: 826; 2. Fausto Bonanno (Adria) 10"9; 8,36 m; 4,00 m; 430; 3. Edi Škerlavaj (Bor) 11"2; 7,76 m; 4,59 m; 414; 4. Peter Furlan (Levstik) 11"6; 8,02 m; 4,20 m; 294; 5. Vasilij Pečar (Adria) 12"1; 6,98 m; 3,76 m; 10; 6. David Gregori (Adria) 12"3; 6,96 m; 3,54 m; 7. Andrej Pangos (Bor) 12"3; 6,24 m; 3,50 m.

Kat. B:

1. Marko Saksida (Adria) 80 m: 12"4; krogla: 5,20 m; daljina: 3,60 m; 2. Rudi Primosi (Bor) 14"1; 6,22 m; 3,33 m; 3. Walter Verduno (Adria) 12"6; 5,30 m; 2,97 m; 4. Borut Race (Bor) 12"8; 4,90 m; 3,22 m; 5. Alan Oberdan (Bor) 13"2; 4,80 m; 3,22 m; 6. Danijel Jakomin (Adria) 13"8; 2,76 m; 3,03 m; 7. Dario Blažina (Bor) 14"4, 4,76; 0.

DEKLICE

Kat. A:

1. Tanja Starc (Bor) 80 m: 11"4; krogla: 6,82 m; daljina: 4,20 m; točk: 774; 2. Ivana Gerdol (Bor) 12"3; 6,08 m; 3,88 m; 518; 3. Tatjana Gregori (Bor) 12"4; 6,08 m; 3,84 m; 498; 4. Andreina Menegatti (Levstik) 11"6; 5,72 m; 3,42 m; 460; 5. Astrid Košuta (Bor); 12"6; 6,52 m; 3,42 m; 418; 6. Sara Čok (Bor) 12"8; 6,36 m; 5,53 m; 404; 7. Anastazija Korsič (Bor) 12"9; 5,52; 310; 220.

Kat. B:

1. Helena Sedmak (Levstik) 60 m: 9"8; krogla: 7,20 m; daljina: 3,40 m; točk: 396; 2. Lara Strajn (Bor) 9"4; 5,32 m; 3,64 m; 310; 3. Mirijam Gregori (Adria) 9"7; 4,46 m; 3,28 m; 226; Erika Fornazarič (Bor) 10"3; 5,60 m; 3,10 m; 98.

R. F.

MLADINSKE IGRE

VČERAJ V GENOVI

Neroden poraz naših predstavnic

Ligurija — Slomšek 2:1 (15:8, 16:18, 15:10)

GENOVA — Drugi dan državnega finala v ženski odbojki v okviru mladinskih iger ni bil srečen za učiteljišče Slomšek, ki v Genovi zastopa deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Včeraj zjutraj so namreč naše dijakinje igrale proti Liguriji in nerodno izgubile z 1:2. Najlepši je bil vsekakor drugi set, ki so ga igralke obeh ekip odigrale z veliko mero borbenosti, pa tudi kakovosti pri igri ni manjkalo. V odločilnem nizu pa je na igrišču posegel izredno pristranski sodnik, ki je domači ekipi bistveno olajšal pot do zmage.

V drugi tekmi je Umbrija premagala Apulijo z 2:1. Na začasni lestvici imata tako Ligurija in Umbrija po 4 točke, Apulija in Slomšek pa sta brez točk. Danes bosta na sporedu še zadnji dve srečanji, ki bosta odločali o končni lestvici. Med sabo se bosta spoprijeli Ligurija in Umbrija, Slomšek pa bo v tekmi z Apulijo naskakoval tretje mesto.

SMUČANJE

Ni sredstev

Jugoslovanska ženska smučarska reprezentanca bi morala že v ponedeljek odpotovati na skupne priprave na sneg v Italijo. Toda smučarke so še vedno doma, ker je za trening zmanjkalo denarja.

TELOVADBA

Balkaniada v Ljubljani

Od 12. do 14. t.m. bo v Ljubljani gimnastična balkaniada.

Jugoslovanska reprezentanca bo imela pred to veliko prireditvijo v Ljubljani izbirno tekmovanje in sicer 7. t.m.

KOLESARSTVO

NA DIRKI JUNIORJEV

Dober uspeh Sandra Čoka

Dober uspeh mladega kolesarja Adrie Sandra Čoka na nedeljski dirki juniorjev v kraju Sorgente Pradipozzo. Na 130 kilometrov dolgi progi, ki se je odvijala po mestnih ulicah, je nastopilo 27 kolesarjev, dirko pa so zaključili le v desetih. Temu je botrovalo slabo vreme, saj je izredno močno pihalo, tako da so morali tekmovalci ves čas voziti proti vetru, kar je marsikomu «odrezalo» noge. Visoko število odstopov priča, da je bila dirka res naporna in vsekozi bojevita. Mladi lonjerski kolesar se je na tem nastopu uvrstil na nadvse dobro sedmo mesto v ostri konkurenci tekmovalcev iz Veneta in tudi iz Emilije. Naj dodamo še, da je bil Čok izredno aktiven v prvem delu dirke, ko je bil med pobudniki vrste pobegov. Čok bo sedaj dirkal še na dveh tekmovanjih v naši deželi, nakar bo zaključil c cestnimi dirkami v letošnji sezoni ter se pričel skupno s klubskimi tovariši Godničem, Petelinom in Ruzzierjem pripravljati za ciklokros.

R. Pečar

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

V nedeljo je avtobusni izlet SPDT v Karnijo na Monte Tiniso, ki je praktično zaključil sezono visokogorskih izletov, prav dobro uspel.

Dva tedna kasneje, v nedeljo, 14. oktobra, pa bo že tradicionalni Dan planincev SPDT. Kot že vrsto let, bo tudi tokrat na tržaškem Krasu, nekje pri Trebčah, program pa bo sestavljen z jutranjim ocenjevalnim pohodom ter s popoldanskimi družabnimi igrami za mlajše, pa tudi starejše.

V petek, 12. t.m., pa se bo začela predsmučarska telovadba, katero že več let vodi prof. Giani Furlanič. Trajala bo do novega leta.

V nedeljo, 25. oktobra, bodo prišli v goste k članom SPDT planinci PD Viator iz Ljubljane. V jutranjih urah si bodo ogledali razne zgodovinske značilnosti tržaškega Krasa, zvečer pa bo skupna družabnost v neki kraški gostilni.

Kmalu nato se bo tudi začela predavateljska sezona SPDT, na kateri bodo prvi predavali himalajci, ki so letos osvojili «streho sveta», nato pa bo že na sporedu smučanje.

V začetku novembra bo že tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme, kjer pa bodo prodajali tudi novo opremo.

Decembra se bo začel vsakoletni smučarski tečaj SPDT v Ravascletu oz. na Zoncolanu. Točen program smučarskega tečaja ter zaključnih zimskih športnih iger bomo čimprej objavili.

D. J.

Izlet na Monte Tiniso

«Tudi zadnji dan septembra moraš izkoristiti, če ti vreme dovoljuje, da obiščeš hribe in naravo». S tem geslom se je v nedeljo zjutraj poln avtobus planincev SPDT podal proti Karniji. Cilj je bil 2115 m visok Monte Tinisa. Čeprav je bila ura zgodnja, so bili vsi udeleženci dobre volje, saj je sonce obetalo prav zanimiv in mnogim še neznan razgled. Karnijske Alpe skrivajo namreč med svojimi ledeniškimi dolinami krajinske ter naravne lepote in floristične ter geološke zanimivosti, ki jih precej razlikujejo od Julijcev. Prav na te lepote Karnijskih Alp, ki jih mnogi nezasluženo zapostavljajo, so hoteli opozoriti prijatelji znane tržaške alpinistke Tiziane Weiss in italijansko alpinistično društvo CAI z zanimivo pobudo. V spomin na mlado alpinistko, ki je lani v stenah Pale di San Martino izgubila življenje, so na hribu Tinisa oskrbeli krožno pot. Pot Tiziane Weiss (Sentiero naturalistico Tiziana Weiss) nudi predvsem čudovit razgled: proti jugu na kotline in doline, po katerih teče Tilmenta, na vzhodu in severu se bohotijo Karnijske Alpe, proti zahodu pa lahko seže oko vse do čudovitih masivov Dolomitov. Po drugi strani pa je vse okolje Tinise zanimivo za vse ljubitelje narave, ker je v tem skromnem kotičku ohranila svojo divjo lepoto in veliko florističnih posebnosti, ki so drugod žal že izginile, ter gorskih živali. Pot, ki jo trenutno še urejajo in dopolnjujejo Tizianini znanci in prijatelji, je torej zanimiv cilj za vse navdušene obiskovalce gora, ki bi radi videli kaj zanimivega. Vse to so na svoje oči videli tudi planinci SPDT, ki so v nedeljo obiskali Monte Tiniso. Z avtobusom so dospeli do sedla Passo Pura (1428 m), kjer je oskrbovana koča Titta Piaz. Od ceste, ki pelje v Sauris, so nato krenili o gozdni cesti do baite Casera Tintina (1397). Casera Tintina se nahaja na čudoviti, zeleni jasi, ki jo na južni strani zapira mogočni masiv Tinise, proti severu pa se odpira pogled na globoke ledeniške doline in na jezero Sauris. Planinci so se nato po strmi poti podali do visokega sedla, kjer se pot loči proti vrhu Tinise, na drugi strani pa se nadaljuje po grebenu do vrha Punta d'uccel (1979 m) in nato čez sedlo Forca di Montof (1870 m) nazaj do Casere Tintine. Vsa pot je razgledna, žal pa gorske megle niso dovolile širšega razgleda. Kljub temu je sonce pokukalo in tako poživilo zelena pobočja in gozdove, planinci pa so lahko uživali čudoviti mir gorske narave. Za celotno krožno pot so porabili nekaj več kot štiri ure, vendar zahtevajo lepota in zanimivosti tega predela veliko več časa in pozornosti. Na povratku so v Caseri Tintini srečali starše Tiziane Weiss, ki so se obiska razveselili in izrazili željo, da bi čim več ljudi obiskalo te kraje, ki jih je Tiziana imela zelo rada.

K.K.

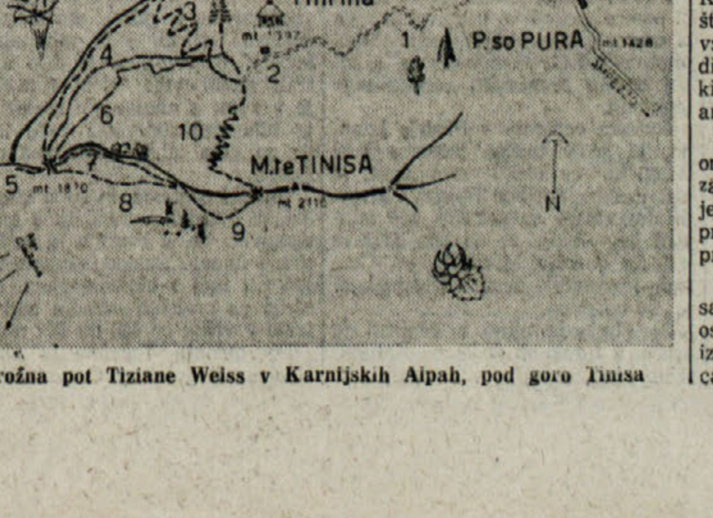

Krožna pot Tiziane Weiss v Karnijskih Alpah, pod goro Tinisa

NOGOMET

V 3. AL NA TRŽAŠKEM

Gaja in Kras že v ospredju

V nedeljo čaka obe enajsterici težka naloga

V nedeljo je bil start 3. amaterske lige v kateri igrata Gaja in Kras in sicer v skupini «M».

Obe naši enajsterici sta uspešno startali. Posebno dobro se je odrezala Gaja, ki je bila v gosteh pri ekipi s katero je še lansko sezono tekmovala v drugi amaterski ligi, to je Aurisino. Gajevci so z visokim 4:1 premagali Nabrežince, ki res nimajo opravičila za tako visoki poraz, saj končni izid jasno govori, da je bila Gaja vedno v premoči in s tem tudi zasluženo odnesla obe točki. S tem uspehom je Gaja jasno potrdila, da sodi med kandidate za prestop v višjo ligo. Gajevci, ki v glavnem niso spremenili strukture moštva, so se tako postavili v ospredje in že prihodnjo nedeljo imajo možnost, da spet pokažejo svoje ambicije, ko bodo sprejeli v goste žilavo ekipo CGS, ki je tokrat nasula enajsterici Cave kar sedem golov.

Tudi Kras je prišel do zmage v gosteh in sicer na račun novoustanovljene ekipe Sistiane. Zmaga Krasa je toliko bolj važna, če upoštevamo, da je bila ekipa Sistiane vsaj do nedelje prava neznanka. Edini gol srečanja je dosegel Raseni, ki sodi med najboljše napadalce 3. amaterske lige.

Kot zanimivost tega zavrtljaja bi omenili, da v petih tekmah nismo zabeležili nobenega remija in da je padlo kar 15 golov. Morda najbolj presenetljiv izid pa je poraz Edere proti močni ekipi S. Luigi.

V skupini «N» smo zabeležili en sam remi, medtem ko so bile ostale tekme precej izenačene, če izvzamemo gladko zmago Op. Supercaffe' nad ekipo S. Vito. Po vsej verjetnosti je prav ekipa Op. Supercaffe' glavni favorit skupine za prestop v višjo ligo.

SKUPINA «M»

IZIDI 1. KOLA

Sistiana - Kras	0:1
Aurisina - Gaja	1:4
CGS - Cave	7:1
Inter TS - Esp. S. Giovanni	0:1
Edera - S. Luigi	0:1

LESTVICA

CGS, Gaja, S. Giovanni, Kras in S. Luigi 2; Edera, Inter TS, Sistiana, Aurisina in Cave 0.

PRIHODNJE KOLO (7. 10.)

Esperia S. Giovanni - Edera; Cave - Inter TS; Gaja - CGS (Padriče 10.30); Kras - Aurisina (Veliki Repen 10.30); S. Luigi - Sistiana.

SKUPINA «N»

IZIDI 1. KOLA

Artigiani 2P - S. Anna 1:2; Roianese - Rabuiese 2:1; Op. Supercaffe' - S. Vito 2:0; S. Sergio - S. Andrea 0:0; GMT - Chiarbola 2:1.

LESTVICA

Op. Supercaffe' GMT, Roianese in S. Anna 2; S. Andrea in S. Sergio 1; Union, Artigiani 2P, Chiarbola, Rabuiese in S. Vito 0.

B. R.

NOGOMET

Causio izključen za tri tekme

MILAN — Med drugimi ukrepi je disciplinska komisija prve italijanske nogometne lige izključila Juventusovega nogometaša Causia kar za tri kola.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačano celotna 32.000 lir. Letno naročnino za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 4. oktobra 1979

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalje 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

KONČANO ZASEDANJE UPRAVITELJEV OBČIN IN POKRAJIN V VIAREGGIU

Že pred volitvami prihodnjega leta odobriti reformo krajevnih uprav

Cossutta in Gava o sestavi občinskih in pokrajinskih odborov - Minister Rognoni potrdil obvezo vlade, da pripravi osnutek zakona za reformo krajevnih uprav

VIAREGGIO — Še pred upravnimi volitvami prihodnjega leta mora parlament odobriti zakon za reformo krajevnih uprav. To je osrednja točka enotnega dokumenta, ki so ga sprejeli na zasedanju italijanskih občinskih in pokrajinskih upraviteljev, ki se je končalo včeraj v Viareggiu. Združenje italijanskih občin ANCI pa bo v kratkem priredilo posvet med odgovornimi predstavniki političnih strank, da se sestavi enotno in čim ustreznejše zakonsko besedilo.

Krajevne uprave zahtevajo predvsem večjo avtonomijo. Ustanovitev dežel z rednim statutom je namreč skoraj povsod zadušila del avtonomije občin in pokrajin, ker so postale dežele novi centralistični organi. Ena izmed zahtev, ki so prišle do izraza v Viareggiu in ki sestavljajo sklepni dokument je tako tudi zahteva, da morajo biti občine vključene v deželne in meddeželne odbore za prostorsko in gospodarsko načrtovanje. Predsednik ANCI Ripamonti pa se bo obrnil na predsednika republike Pertinija s prošnjo po sprejemu reforme krajevnih uprav in predvsem njihovega finančnega poslovanja.

Kar zadeva finansiranje krajevnih uprav so udeleženci zasedanja v Viareggiu poudarili nujnost, da morajo novim pristojnostim, ki jih imajo krajevne uprave, slediti tudi dodatna finančna sredstva.

Sicer pa je bilo zasedanje v Viareggiu zelo zanimivo. Spregovorili so vidni predstavniki vseh strank, prvi dan pa se je zasedanja udeležil sam ministrski predsednik Cossiga, ki je zagotovil, da bo vlada v najkrajšem času preučila vprašanje reforme krajevnih uprav in pripravila ustrezni zakonski osnutek. Spregovorili so tudi odgovorni za krajevne uprave pri političnih strankah. Tako je včeraj za komuniste senator Armando Cossutta govoril še zlasti o političnem ustroju odborov krajevnih uprav. Polemiko o tem vprašanju je sprožil socialist Aniasi, ki pa je bil polemičen predvsem do svojega tajnika Craxija: Aniasi se je zavzel za utrditev in obnovitev levičarskih uprav, medtem ko je Craxi proti frontističnemu zadržanju levice v krajevnih upravah. Cossutta je včeraj dejal, da je v krajevnih upravah potrebna «odprtost in sodelovanje» ter je obtožil demokristjane, da dolžijo komuniste «frontizma», medtem ko so dejansko sami zaprti do KPI, s katero nočejo sodelovati v odborih niti na krajevni ravni, obenem pa jih vabijo, naj pristopijo v večine tako v parlamentu kot tudi v deželnih, pokrajinskih in občinskih svetih. Dejansko, pravi Cossutta, demokristjani nočejo sodelovanja ampak le podporo KPI, kajti delitve odgovornosti brez delitve oblasti ni mogoče pojmovati. Sicer pa je senator Cossutta poudaril, da krajevnih odborov ne sestavljajo v Rimu, ampak na krajevni ravni, «na osnovi konkretnih programov in razmerja med silami». Komunisti so vedno pripravljeni na sodelovanje in odbori, ki jih sestavljajo skupaj s socialisti, so pomembna potrditev možnosti konkretnega sodelovanja na enakopravni ravni. Spomladi, je dejal Cossutta, si bomo prizadevali, da utrdimo sedanje levičarske uprave ter da povečamo njihovo število in ojačimo njihovo spodobnost.

Sledil je poseg odgovornega za krajevne uprave pri KD Antonia Gave, ki je kritiziral predloge, ki predvidevajo koalicije, iz katerih je izključena KD, češ da na ta način odrekajo nekaterim političnim silam pravico do upravljanja. Gava je nato izrazil zaskrbljenost nad hipotezami socialistov o sestavljanju odborov na krajevni ravni, ki le na tretjem mestu predvidevajo sodelovanje z demokristjani. Kar pa zadeva prenos razprave o teh vprašanjih iz Rima na krajevno raven, demokristjani s tem predlogom soglašajo, seveda le «v okviru splošne politične strankine linije».

Včeraj je spregovoril tudi notranji minister Rognoni, ki je ponovil pripravljenost vlade, da pripravi zakon za reformo krajevnih uprav, ki pa mora biti tudi moralna reforma življenja države ir njenih institucij. Rognoni je tudi sporočil, da bodo v kratkem izdelali podatke o osebju, o finansiranju in o izdatkih krajevnih uprav, ki jih zbira poseben urad notranjega ministrstva. Ti podatki bodo, po besedah ministra Rognonija, omogočili boljšo porazdelitev finančnih sredstev krajevnim upravam in tudi periodično nadzorstvo nad delovanjem občin in pokrajin. Tudi Rognoni pa soglaša z ugotovitvijo, da je treba v čimkrajšem času, vsekakor pa pred prihodnjimi volitvami, odobriti zakon za reformo krajevnih uprav. (bbr)

Leonardo Sciascia o domnevnem «vetu» KD

PALERMO — Radikalni poslanec in znani pisatelj Leonardo Sciascia je zelo ostro reagiral na domnevni «veto» Krščanske demokracije na njegovo prisotnost v posebni parlamentarni komisiji, ki bo imela nalogo razkriti ozadje ugrabitve in umora Alda Mora. Pred dnevi je o tem pisala «Lotta continua», včeraj pa še dnevnik «Giornale di Sicilia», ki pa ne navajata uradnih virov stranke relativne večine. «Veto» KD naj bi po mnenju mnogih izhajal iz dejstva, da je sicilski pisatelj v knjigi «Affaire Moro» žolčno napadel stališča te stranke v času ugrabitve uglednega politika. Pričakovati je sedaj uradni odgovor Zaccagninijeve stranke.

Aretiran pridelovalec indijske konoplje

VIDEM — Mladi 28-letni Adelchi Braida, ki je na domačem vrtu gojil indijsko konopljo, doma iz San Giovannija al Natisone, je od včeraj, potem ko so mu orožniki pregledali vrt in ugotovili, da gre v resnici za indijsko konopljo, v videmskih zaporih zaradi posesti mamila. V preteklosti so orožniki že pregledali Braidovo stanovanje, kjer so zaplenili nekaj gramov hašiša, sto gramov indijske konoplje in 3 grame opija, pri tem pa se niso zavedeli, da goji v vrtu prepovedano rastlino.

Vietnamski «praznik sveč»

BENETKE — Vietnamski begunci, ki so se 20. avgusta izkrcali z italijanskih vojnih ladij, bodo jutri v Sottomarini pri Chioggii praznovali «praznik sveč». Prvič po svojem prihodu bodo torej ponovno skupaj. Rdeči križ je že poskrbel za jutrišnji prevoz iz vseh begunskih taborišč.

Papež s Palestinci

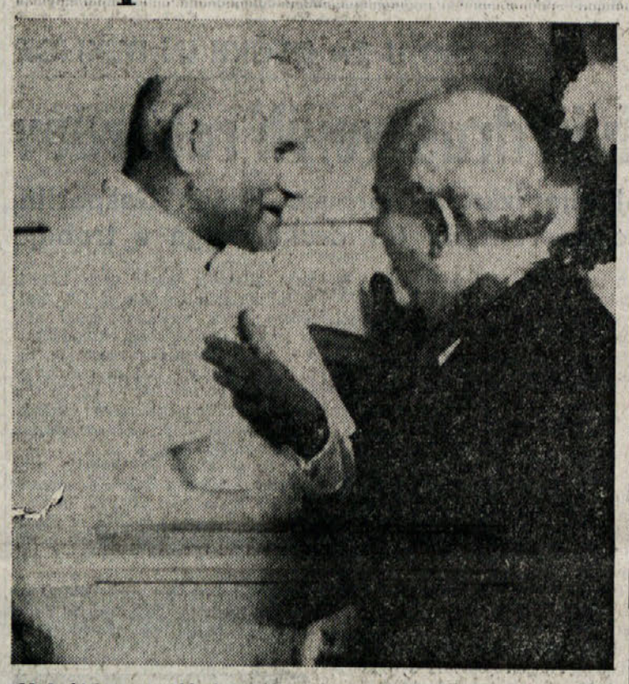

Med obiskom v stekleni palači se je papež Janez Pavel II. sestal tudi s predstavnikom gibanja za osvoboditev Palestine v OZN Terzijem in z voditeljem PLO Kadumijem. Oba sta se mu zahvalila za besede, s katerimi se je zavzel za pravično rešitev palestinskega vprašanja in ga povabila, naj obišče Palestino. Papež na povabilo ni odgovoril, pač pa je še včeraj izraelski radio poročal, da bo Janez Pavel II. v kratkem odpotoval na Bližnji vzhod. Na sliki papež v razgovoru s Terzijem. (Telefoto ANSA - UPI)

MAFIJCI PRED SODNIKI

Pred milanskim prizivnim sodiščem se je pričel proces proti skupini mafijcev v odsotnosti glavnega obtoženca Luciana Liggia, ki ni hotel zapustili rimskega zapora Regina Coeli (Telefoto ANSA)

PO TORKOVIH HUDIH NEREDIH

ZASKRBLJUJOČ POLOŽAJ V ZAPORU NA ASINARI

Brigadista Ognibeneja premestili v samico Karabinjerji in policija zapuščajo otok

SASSARI — Po torkovih neredih v oddelku za politične zapornike «Fornelli» posebnega zapora na Asinari vlada sedaj na otoku, ki je oddaljen le nekaj kilometrov od važnega pristanišča Porto Torres, navidezen mir. Policija in karabinjerji, ki so med neredi dobesedno obkolili poslopja, ki sestavljajo posebni zapor, ki spada po mnenju notranjega ministra med najbolj varne v državi, so že zapustili otok in le nekateri izvidniški čolni stalno nadzorujejo obalo. Načrt o množičnem begu brigadistov in napistov iz zapora, ki so ga preiskovalci našli v Gallinarijevi torbi ob njegovi aretaciji, je kot znano predvideval «napad» z morja in to sredi noči, ko velika večina paznikov spi v posebnem poslopju v notranjosti zapora.

Kot je bilo pričakovati, sodstvo ne namerava ugoditi nobeni zahtevi zapornikov, še manj pa premestiti nekatere teroriste, ki bi si želeli v druge zapore. O razmerah v tem in v drugih posebnih zaporih, se že dalj časa nadaljujejo zelo ostre polemike in nekateri so celo mnenja, da kaznilniška reforma, ki jo je parlament izglasoval po dolgih bojih predvsem levičarskih strank, ne bi smela veljati za posebne zapore. Vsekakor so podobna stališča v manjšini, saj je treba pomisliti, da je bil zapor na Asinari zgrajen že leta 1886 in le pred dvema letoma so ga delno «prilagoditi» novim razmeram. O tem je včeraj spregovoril tudi podtajnik za pravosodje Costa, ki je izjavil, «da bo morala vlada v bližnji prihodnosti preosnovati namen posebnih zaporov in ustaviti v njih nove pogoje življenja, ki bi uskladili potrebo po varnosti z bolj človeškimi razmerami tako za paznike kot za zapornike.» Življenje paznikov se namreč v teh zaporih večkrat ne razlikuje dosti od življenja zapornikov, zato vlada tudi med prvimi upravičeno nezadovoljstvo, ki se ga ne more odpraviti le z občasnim povišanjem plač. Položaj je kot vidimo precej zaskrbljujoč in zahteva radikalne posege, s katerimi bo lažje premagati tako imenovano strategijo «eksplozivnosti», ki jo skušajo prevratniške skupine ustvariti v posebnih zaporih.

Notranje ministrstvo je medtem včeraj uradno potrdilo prvotno verzijo o torkovih nemirih na Asinari, ki so se začeli, potem ko je spodletel poskus brigadista Ognibeneja, da bi ugrabil paznika Giuseppeja Spana, ki ga je nato terorist tudi laže ranil z ercilom, ki ga je sam izdelal. Roberta Ognibeneja, enega izmed «zgodovinskih» voditeljev rdečih brigad, ki je bil obsojen na 28 let zapora zaradi umora karabinjerskega podčastnika, pa so medtem že premestili v samico in mu bodo v kratkem formalno sodili zaradi upiranja javnemu funkcionarju. Ministrstvo je tudi priznalo, da so se karabinjerji in policija nekajkrat posluževali tudi solzilnih bomb, demantirali pa so vesti, ki so pravile, da so se sile javnega reda posluževale tudi orožja. Vedno v istih krogih pa se je izvedelo, da namerava minister Rognoni v kratkem imenovati novega ravnatelja Asinare, sedanjega ravnatelja so namreč v preteklosti ostro kritizirali, ne samo zaporniki ampak tudi večina paznikov. (st)

RIM — Na povabilo predsednika italijanske vlade Cossige bo 13. oktobra prispel na delovni obisk v Italijo predsednik nizozemske vlade Andreis A.M. van Agt. Srečanje bo priložnost za izmenjavo mnenj obeh ministrov pred skorajšnjim sestankom evropskega sveta v Dublinu.

Seminar OPEC o energiji na Dunaju

Na Dunaju se je začel tridnevni seminar o energiji, ki ga prirejajo izvoznice nafte, ki so članice OPEC. Zasedanju predseduje minister za nafto Združenih arabskih emiratov Al Oteiba, prisostvuje mu pa okrog 200 predstavnikov iz držav proizvajalk in uvoznic nafte. (Telefoto ANSA-UPI)

S SEJE KOMISIJE ZA INDUSTRIJO POSLANSKE ZBORNICE

Odlok o varčevanju z energijo bodo najbrž temeljito spremenili

Sklad za energijo bodo vključili v državni proračun, bo pa namenjen razvoju načrta za raziskavo alternativnih virov energije

RIM — Poseben sklad za energijo, o katerem govori zakonski odlok o omejitvi energetske porabe bodo najbrž vključili v državni proračun: na ta način bi sklad zgubil avtonomnost in bi postal le ena od postavk v proračunu, vsota pa bi bila namenjena globalnemu načrtu o raziskavi alternativnih virov energije, ki naj bi nadomestili petrolej. To je med drugim predlagal na včerajšnji seji komisije za industrijo poslanske zbornice predsednik Citaristi, ki je tudi dejal, da je ta predlog že naletel na pozitivno mnenje pri drugih političnih strankah.

V komisiji za industrijo so včeraj zaključili razpravo o tem zakonskem odloku, ki ga morajo odobriti v parlamentu do 14. novembra. Sklenili so ustanoviti ožjo komisijo, ki naj prihodnji teden prouči posamezne popravke k zakonskemu odloku. Predsednik komisije Citaristi predvideva dokajšnje spremembe.

Včeraj se je sestala tudi komisija za finance in zaklad, ki je izrekla pozitivno mnenje o zakonskem odloku o energiji, vsaj kar zadeva davčno plat, ki jo neposredno zadeva. Tajnik komisije Rubbi je povedal, da so dali nekaj predlogov, predvsem da bi le začasno ukinili prodajo bencinskih bonov za tuje turiste, tako da bi jih morda nekoč kasneje lahko spet uvedli, nato pa je komisija še svetovala vladi, naj prouči zvišanje davka na utekočinjeni plin, kar je vlada baje sprejela. Poleg tega so izrazili nekatere pomisleke glede podražitve metana, saj pri tem trčita dve nasprotujoči si potrebi: uravnovesiti stroške za one, ki se za ogrevanje poslužujejo kurilnega olja, z druge strani pa podražitev metana prav gotovo ne prispeva k njegovi razširitvi, predvsem v južni Italiji. (if)

Zaradi brezbrižnosti oblasti

Mladinske zadruge v hudih težavah

RIM — Dve leti po vstopu v veljavo zakona št. 285 o zaposlovanju mladine, ki je resnici na ljubo popolnoma razočaral pričakovanja, da bodo njegova določila omogočila odpravo resnega pojava mladinske brezposelnosti, je skoraj vse, kar je od njega ostalo, okrog 2.000 zadrug, ki so si jih mladinci ustanovili sami. Ob sicer precej razširjenem, a prav malo osnovanem godrnjanju, da sodobni mladini ni do dela, velja poudariti, da več kot dve tretjini teh zadrug ki vključujejo več kot 20.000 mladincev, deluje v proizvajalnih sektorjih (kmetijstvu, obrtništvu in storitvah). Njihovi člani so v večini mlajši od 20 let, zanimiv podatek je pa tudi, da je na vsakih pet predsednikov ena ženska.

Vse te zadruge pomenijo pravo bogastvo za vso družbeno skupnost, bodisi, ker zagotavljajo velikemu številu mladincev obeh spolov dostojanstveno zaposlitev, bodisi zaradi produktov in storitev, ki jih ustvarjajo. So pa skoraj vse v velikih težavah, kot so dejali včeraj na tiskovni konferenci zastopniki Zveze zadrug, ki so obrazložili izsledke komaj izvršene podrobne ankete, ker niso deležne ustrezne javne pomoči in jim zato grozi propad.

Javna uprava, od državnih do velike večine krajevnih ustanov, je namreč popolnoma odpovedala pri izvrševanju vloge, ki ji jo je nalagal zakon o mladinski zaposlitvi, zasebna industrija in podjetja na splošno pa so ostala skoraj v celoti odsotna. Edina struktura, ki je podprla mladino v njenih prizadevanjih za pravico do dela, je bilo ravno zadružno gibanje. O pasivnosti javne uprave priča na primer dejstvo, da je sklenila le z manj kot tretjino mladinskih zadrug konvencije po zakonu 285, ki so jim vsaj formalno zagotavljale pomoč. Mladi zadružniki so bili zato prisiljeni iskati več kot 70 odstotkov denarnih sredstev za naložbe pri zasebnih bankah ali jih pa priskrbeti (kar so opravili za skoraj polovico potrebnih sredstev) s samofinansiranjem.

Delovanje omenjenih 2.000 zadrug najbolj ovira pa prav pomanjkanje ustrezne kreditne politike, kot tudi odstotnost javnih uprav pri neposredni strokovni pomoči in primerni vzgoji vodilnih kadrov, so zaključili zastopniki Zveze zadrug, ki so zato zahtevali od pristojnih oblasti večjega posluha in ustreznejše pomoči, da bodo mogla prizadevanja tako pomembnega števila mladincev uspevati. (lv)

Narkomani porabijo 5 milijard lir dnevno

RIM — Notranji minister Virginio Rognoni je na sinočni okrogli mizi o problemu mamil v Italiji navedel, da narkomani porabijo vsak dan 5 milijard lir, da si lahko priskrbijo mamila. V prvih devetih mesecih so okradli 278 lekarn. Po mnenju notranjega ministra je povečanje kraj in ropov v tesni povezavi s širjenjem narkomanov, ki nimajo drugih sredstev, da si preskrbijo denar za vsakodnevne nakupe mamil. Rognoni je tudi navedel podatek, da je v Italiji od 70 do 80 tisoč narkomanov.

RIM — Zunanji minister Franco Maria Malfatti se je včeraj vrnil v Rim iz New Yorka, kjer je prisostvoval zasedanju glavne skupščine Združenih narodov

Iz hladilnikov njegovega veličanstva

LONDON — Po nekrvavem državnem udaru v Centralnoafriškem cesarstvu prihajajo postopoma na dan srhljive zgodbe, ki so bile značilne za vladavino njegovega veličanstva Bokase I. Tako je na primer skupina ministrov, ki jo je povabil na kosilo, po izdatni pojedini zvedela, da je bila glavna jed na požrtiji . . . njihov kolega, ki se je bil zameril «črnemu Napoleonu», kot mu je bilo všeč imenovati se. O tem obširno poroča britanski častni konzul v Banguiju, ki pravi, da je do tega dogodka prišlo le nekaj tednov pred Bokasovim padcem.

Tudi britanski konzul je potrdil, da so v Bakasovi rezidenci našli zmrzovalne skrinje s človeškim mesom, ki je Bokasi, pripadniku plemena M'Baka, ki je znano po svojem že tradicionalnem kanibalizmu, zelo všeč.

Nekaj trupel iz cesarjevih zmrzovalnih skrinj so že prepoznali, čeprav je bila večina trupel brez nog, rok in glave, te dele telesa pa po verski tradiciji ljudožerci najprej pojedo. Druga pričevanja so dokaj neverjetna: tako na primer trdijo, da je njegovo veličanstvo od časa do časa zapodilo kuharje in služabnike iz svoje rezidence, češ da si bo skuhal kosilo sam. Kako se je takrat gastronomsko izživljal, ni težko uganiti . . .

Nogometnemu navijaču odgriznil uhelj

NEAPELJ — Na koncu nogometne tekme med ekipo iz Turina in Avellinom se je med «diskusijo» navijačev pripetila nesreča 27-letnemu mehaniku Armandu Maccariu. Neznanec, verjetno navijač turinske ekipe, ga je nenadoma popadel in mu odgriznil uhelj.

Zaskrbljenost prebivalstva zaradi prepogostega uhajanja radioaktivnih plinov iz jedrskih central

RED WING — Združene države Amerike so ponovno pred naravno katastrofo, ki jo je povzročila človeška napaka v jedrski centrali v Prairie Islandu. Gre za drugo tovrstno nesrečo, ki se je pripetila letos v ZDA. Prva, ki je bila obenem najhujša na tem področju, se je zgodila marca letošnjega leta v jedrski centrali v državi Pennsilvanija, ko je okvara na zaklopi pri ohlajevanju povzročila uhajanje radioaktivnih plinov v ozračje.

Napako v jedrski centrali v Prairie Islandu v zvezni državi Minnesota, zaradi katere je prišlo do uhajanja radioaktivnih plinov, je povzročila okvara na vodni cevi v generatorju, ki deluje na vodno paro. Takoj po okvari v centrali so krajevne oblasti izdale sporočilo, da bi pomirile okoliško prebivalstvo, da iz centrale niso uhajali radioaktivni plini. Ekipe strokovnjakov pa so takoj začele preučevati vzroke tega uhajanja.

Jedrska centrala v Prairie Islandu, ki je v bližini mesteca Red Wing, ki ima 10.000 prebivalcev, je last družbe Northec Power. Za njeno dograditev so potrošili 320 milijard lir. Deluje že od leta 1973 in leži na obrežju Mississippija. Centralo je zgradila družba Westinghouse Corporation.

Do uhajanja plina v centrali je prišlo v torek ob 20.30 po italijanskem času, tedaj so v centrali okličali izredno stanje, ker so tehniki ugotovili, da je v ozračje ušlo nekaj radioktivnega plina, katereg so dežurni izolirali v 27 minutah. Po končani operaciji se je delo v centrali nadaljevalo. Neki funkcionar je v zvezi z uhajanjem razložil, da je bila radioaktivnost tako nizka, da so dela lahko nemotoma nadaljevali.

Tehniki centrale, ki so si stanje v okolici ogledali v razdalji 8 km, so ugotovili, da v ozračju ni radioaktivnih plinov. Enake rezultate so ugotovili tudi s helikopterjem, s katerim so preleteli ozračje nad centralo v višini od 150 do 600 metrov.

Po mnenju fukcionarja družbe Nuclear Regulatory Commission, ki v ZDA nadzoruje aktivnost v jedrskih centralah, je uhajanje plina povzročila napaka pri generatorju na paro, ko je toplota, ki je prihajala iz sistema za hlanjenje reaktorja ušla v drugi sistem za hlajenje, ki proizvaja paro za turbine. Popravilo reaktorja, ki bo trajalo približno od 2 do 4 tedne, bo oškodovalo družbo, lastnico jedrske centrale, za 72 milijonov lir dnevno. (zt)

RIM — Raketni rušilec Ardito in raketna fregata Lupo sta včeraj priplula v šanghajsko pristanišče. To je prvi uradni obisk italijanske vojne mornarice po 40 letih.

JADRANSKI KOLEDAR 1980 z zbirko
Prežihov Voranc DOBERDOB
Matjaž Kmecl S PRIJATELJI POD MACESNI
STENSKI KOLEDAR ZTT

Četrta knjiga v letošnji zbirki je **nagrada za prednaročnike**, ki naj **izberejo eno** od teh izdaj:

1. Branko Babič LJUDJE IN BOJI NA KOZARI
2. Maksim Gaspari MONOGRAFIJA
3. Bogdan Tekavčič KAJ MORA MOŠKI VEDETI O SEBI IN ŽENSKI

Skupna vrednost zbirke po knjigarniški ceni 50.500 lir
CENA ZBIRKE V PREDNAROČILU SAMO DO 31. OKTOBRA 16.000 lir
Po 1. novembru 22.000 lir

NAROČILA IN PREDPLAČILA
PREKO POŠTE z nakazilom 16.000 lir na tekoči račun št. 11/5374 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst. Navedite: «Za Jadranski koledar», številko nagradne knjige in vaš naslov.
OSEBNO na upravi ZTT, Ul. Montecchi 6, Trst ○ V Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, Trst ○ Na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24. maja 1, Gorica.
PREKO RAZNAŠALCEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA, sporočite jim številko izbrane knjige.